

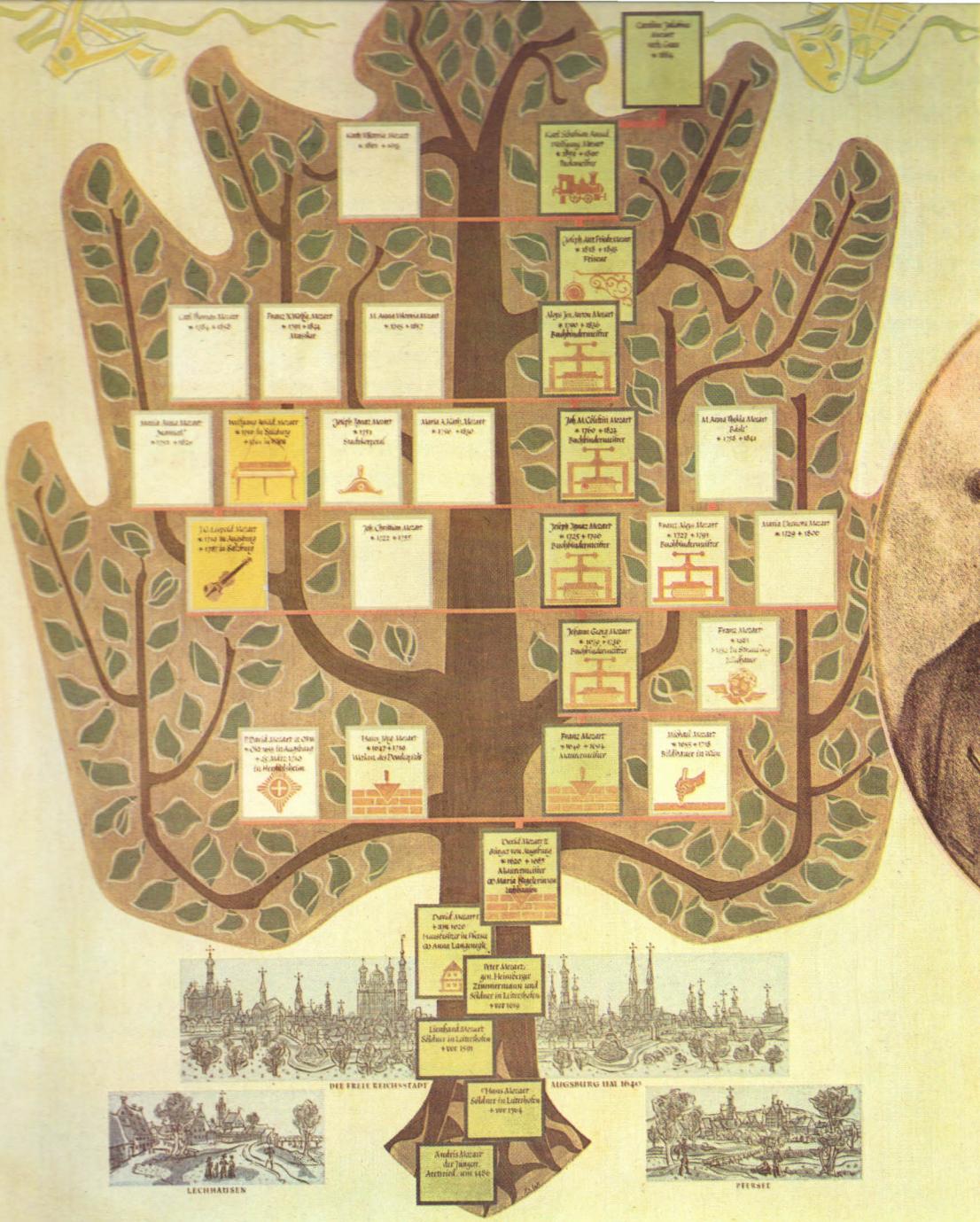
STORIA DELLA MUSICA

XXXV

ההיסטוריה של המוזיקה

באותה עת שזכה קייזר פרנץ יוזף למכירתו של מלחין אחד, הנקרא אז צ'רנישוב, נתקל בדורטמונד.

דיוקנו של ליופולד מוצרט.
תדיבס מן המאה ה-18.

אוגוסטה, בית מוצרט.

אלרהייחסן של משפחת מוצרט
צרט

אוגוסטה, בית מוצרט.

זהו מקסים ועליו אחד. בשובם אל המלוון, כתוב הנער מכתב קצר לאמו ולאחותו. כל אלה הן תופעות נורמליות לגבי נער אוסטרי המבלה את חופשתו לרגלי הוואזוב. מעט פחותות נורמלית היא העובדה שלפני ואחריו «שתי השורות הביתה» כתוב הנער לעתים קור בות גם סונאטה, מינואט, קוונצ'ארטו או אוואר טורה... אך הלא הוא «אהובי האל», «תיאופילוס» בגרמניהה, «אמדיוס» באיטליה, יהאנס כריזוסטומוס ולפנגןג מוצרט.

הנער, שנולד בזאלצבורג ב-27 בינואר 1756, לליופולד ולאנה-מאריה פארטל, היה בגיל 14 לטור פעה שכל אירופה דיברה בה. הוא יכול היה לכתוב קוונצ'רטו בשעה, אופרה שלמה ביום אחדים, ולאalter במשך שעות בעצמבלו על כל נושא שהוצע לו. עם אחת, כשישב בבית יידיים, נטל גלוון נייר וחילקו לשניים. בעבר דקוט אחותות כבר הייתה המוסיקה כתובה. אף אחד היה עצוב מאוד, הדף השני מלא חינויות ושמחה. אחריך קרא «להתראות כל החב-ריה!» ויצא שם בסבר פנים טבעי ביוטר. לגביו הייתה המוסיקה כוח אינסטינקטיבי, זרם רענן של צלילים

חיי ולפנגן-אמדיוס מוצרט

«אחותי היקרה!

אני מבקש שתתכתי לי לעתים יותר קרוביות...
הוזעוי לי מה שלום הכנרית שלנו. והאם עודנה שרה?
האם עודנה שורקת? היזדעת את מדוּע אני חושב על
הכנרית? כי כאן, במלון שלנו, יש כנרת השרה
ושורקת בדיק כמהה... אטמול לבשנו, אבא ואני,
בגדים חדשים. היינו יפים ככלאים. הילנו להחפפל
ולשמעו את המיסה, וראינו את המלך, את המלכה,
ונוסף לכך גם את הוואזוב. אפילו יפה, אך יש בה
יותר-מוני אנשים, ממש כמו ויינה ופריס».

באביב שנת 1770, היו הנאפוליטנים ויגלים לראותם עוברים, יותר ברgel מאשר ברכבה, ברחובות ערים. הנער, בלונדי, רזה, לא גבוח, היה צועד כשהוא מסתכל בכל דבר, נהנה מאוירה הקירר של העיר, חביב, עלייז וער, ועל פניו חיוון, שהוא מזגה של יצנות ותמיונות. המלכה, שנפנסה אליו על הטילת שlid הנמל, ברכה אותו בחיוון והשניים קדו לפניה, האב, בפנים רציניות, אומרמות חשיבות, והבן במבט

של הכינור השני? " שאל האורחים, שננהנו מאד, החליטו לשחק את המשחק. הילד קורן מאושר לרגע משתרתת דממה, הוא מסתכל בגודלים" ומחכה ל"מיצפה", ומctrף לניגינתם. לאחר הפריטות הראשונות, משתתקים האב והילדים אחוזית-תדהמת. אכן, ארבע שנים הן באמת גיל צער מאוד לגבי "כינור שני", אך ניגינתו של ולפנגאנג היא מושלמת. אבא ליאופולד אינו יכול להסתירה את התרגשותו. "כאשר ניגנת או קימפזת מוסיקה — כתוב עבורי שנים רבות אל זולפֶּרל שלו, שכבר היה אז אדם מבוגר — לא העיז איש להפריעך. הבעתך הייתה כה רצינית ועמוקה עד שעורה חרדה לחיך."

מכאן ואילך באו שעות על שעות של שיעורים

המנק כמעין מן הסלע. אך הוועלו הדמיות על הניר וכבר נשתבהו. אחירות נדחקו לתוך מוחו, כשהן מלויות את תנעויותיו, מהדות את הקצב של צעדיו, שרוט בתוכו וمبקשות להיות מובילות. כמו תמיד, מאז אותו מקרה בזאלצבורג שבו התחיל הכל, כבדרכ משחק, בביתו היפה בנטריידאנטס...

"חיה נדירה". — היה ערבי, בבית מוצרט מכוננים את כל-הניגינה. לאחר יום עבודה, אין לך דבר מבדר לגבי ליאופולד מוצרט מאשר השמעת מעט מוסיקה, עם שני ידידים. משעמד להתחילה בניגנית שלשית, נכנס ולפנגאנג, בסבר רציני מאד, לתוך החדר כשהוא נושא בידי כינור קטן, שקיבל מאביו במתנה. "האם אני יכול לנגן את תפקידו

כל תקופת ישיבתם בווינה היו נאנרל וולפנגןילדיה המפונקים של חצר המלכות. ביחוד וולפנגןילד, שבעוד ליבו מלא גאותה על החליפה המפוארת עם חוויה וחרב קטנה, שקיבל במתנהן מן הקיסרית, השתעשע באולמות ובגנים של ארמן שינברון. «אך כמה אתה מזיף, יקרוי!» העיר בתמיינות לארכידוכס יוזף, שתירגל בכנרוו. ובאחד הימים שמע ואנגזיל הגדל, שיב ליד הצ'אמבלו סמוֹן לוולפנגןילד, את הילד שואל אותו דרך חירות ובלתי שיתרשם כלל מון האישיות החשובה: «עלִי לנגן קוֹנְצָארְטו שלְךָ; התואיל לדפֶךָ לֵי את התווים?» פעם אחרות החליק התואיל לדפֶךָ לֵי את התווים?» פעם אחרות החליק ונפל על אחת הרצפות של ארמן המלכות. הארבי-דוכסית מאריה-אנטואנט אַנְטּוֹן — מי שהיתה עתידה להיות מלכת צרפת — ניגשה אליו באדיבות ועזרה לו לקום. וולפנאלח חיך אל הילדה — הארבי-דוכסית הייתה אז בת שבע — והצהיר לפניה ברכיניות: «את באמת נחמדה. שאנדל אתחנן איינך». «מדוע, יקרוי?» שאלת הקיסרית, שנכחתה באותו מעמד. «לאות הכרת-תודה», הסביר וולפנאלח. אין לעמוד בפני עצמותו, הספונטניות שלו, חיוכו והתרפרפריו עליותיו הוא כבש את כל החצר.

זה היה קסם בלתי רגיל שמצארט הקטן הקריין על סבתו; ביחוד היה מפתיע לשרונו קטן כל כך, לאחר שכבר הוכיח את כישרונו הגדל. על-אף כל הרישומים המדוחים שהפיק ממיקלז'ט הצ'אמבלו. היה עשוי לבצע מעשי-ילדות תמים ביותר.

ידעו המקרה בזופה פלוני, שלא יכול להאמין, כי אכן כה צער הילד וחיד שיש כאן אייזו תרמיה. הוא נשכגע רק משרהו אותו, לאחר שכבר ישב ליד הצ'אמבלו, מזנק לפטע ממקומו והולך לטלט חתולtol, שנקלע אין יודע איך לתוך האולם. הדיווקנים שלו נותנים לנו תמונה לא ברורה; גם בילדותו וגם בוגרוותו לא ניתן מוצארט להגדירה בנכקל. פניו שיקפו קראי את המיצבים המתחדשים תמיד של חייו הפנימיים המורכבים והבלתי-נדלים. פשו, מלא חיבה, רך, אך קפדן ואוצר עד לפראות במשפטיו על בני אדם, הוא ליצני ותמים, סנטימנטאלי והפכף, בלתי-ניתן להערכתה מראש. הלצות עליזות של פיגארו וגורלו האזכור של דוויזיאן, ריחפו על מצחו וכיסו אותו בצללים נעים, כמעט בענינים על פני הים. עליכן ציר כל ציר את מוצארט «שלו». עיניו יש שהן גדולות ושחורות ויש שהן קטנות וירוקות. הוא אציגיל «אלא פאג» או ציר רציני ושוקע במחשבות, שעלה פניו מרוחך גוון רומאנטי... אך לא רק הציריים לא ידעו למסורת תמנונות מדוייקות שלו. לעיתים קרבות לא היו גם המבקרים תמיימידעה במשפטיהם עלייו. אין ספק שלא היה זה קל, לחוש מתחת קליפתו שלILD-הפלא, את אמירותו כישרונו.

אב-המנזר גאלאני ניבא: «מוצארט הקטן...» עודנו, חיה נדירה: הוא יהיה תמיד, חיה נדירה ותולא. «אב-המנזר המסקן ייכנס להיסטוריה בזכות «מכשלה-פה» זו שלו. וזה דעתו של הבארון פרידריך מלכיז'ר גרין, שהיה פיקח יותר, ואשר אריח את מוצארט בארמוני בפאריס: «הילד הזה, שבעוד זמן קצר יימלא לו שבע שנים — כתוב בהציגו אותו לפני הציבור הצרפתי — הוא פאנומאן כה נדר, עד שקשה

ותירגולים מדי יום ביוםו, וסיבובים מייגעים בכח המרכזים המוסיקליים החשובים ביותר של אירופה. מאריה-אננה, «נאנארל» היקרה שלו, האחות הקשישה ממנו בחמש שנים, ליוותה אותו, בכישרו רב, בצ'אמבלו.

רק בן שש היה וולפנגןילד כאשר קיבל הזמן ממאריה-טארזה, מלכת-אוסטריה, לבוא לחצר המלכות בווינה. הוא הוזג לפני הקיסרית ובלישיתו דעתו על כך, הרי במקום שיקוד לפני קידה יפה, חיזק אליה, כפץ על ברכיה ונשך לה נשיקה עזה. אחר ישב, שככלו צוהל מאושר, ליד הצ'אמבלו. בסיום הקונצרט הייתה המלכה הראשונה שמחאה לו כפים.

דיאקון של ליופולד מוצארט
בשער ספרו הדידاكتי „נסיוו
לשיטה יסודית ללימוד המנגינה
בכינור“

بولוניה, המזיאנו הביבליו-
ראפימוסיקלי העירוני.

ליופולד מוצארט, כמו בקא-
פאליה של האריכהgamon של
זאלצבורג, שקד מאוד על חייו.
ונכם המוסיקלי של ילדו.
הוא עצמו היה מלוחה לעתים
קרובות בנינה בכינור את
ולפנגןאמדיאוס ומארי-אננה.

„ליופולד מוצארט עם שני
ילדיו“. תדפס של אקוואREL
מתאר ל קאווי דה קארמו
טאל (17—1806)

פאריס, מוזיאון קרנוואלא.

“אביר” ברומה, ו“אקדמי” בפולניה. ב-26 בדצמבר 1770 הוא נתקבל, בהצגת הבכורה של “МИטרידטאס מלך פונטוס” שלו, בתשואות סוערות של בני-AMILANO: “יחי האמן הקטן!” ב-ג'זאתה דיב’AMILANO” מ-2 בינואר 1771, כותב אב-המנזר פאריני ביקורת על היצירה: “בימים שלishi שעבר נפתח שוב התיאטרון המלכוטי הדוכסי בהצגת דראמה בשם, מיטרידטאס מלך פונטוס...” המאסטרודידיקאי פאליה הצער, שעדיין לא מלאו לו חמיש-עשרה שנה, שוקד על יופיו של הטבע ומעלה אותו כשהוא מקושט בעיטורי מוסיקה נדירות ביותר...”

באוגוסט של אותה שנה נאבק ולפנגאנג, שחרר שוב לAMILANO, בחום ובשכנים טרדיינים, במלון שהיה מלא עד אפס מקום מוסיקאים. “ברגע זהה אני נחנק. אני מתיר את צווארוני. שלום לך. על ראשיכן, כור אחר גור מתחתי, וככאן לידיו מורה ליזמרה הנוטן שיעוריים. זה רקע מבדר להלחנה, מלא רעיות! הוא חיבר אז את “אסקאניו באלה”. ב-17 באוקטובר הוצאה “אסקאניו” לכבוד נישואיו של הארכידוכס פרדרינאנד השני מאוסטריה. התමיל הוא של פאריני. התיאטרון מלא, כמובן, עד אפס מקומות. הקהל קם על רגליו ומוחא כפיים מלא התלהבות. מן האולם ומון היציעים נשמעות קריאות: “בראוויסימו, מאסטרו!” בקוליקולות דרושים ממנו הדרן של ארויות אחודות. הוא עבד בסץ הכל שניים-עשר יומם על הפרטיטורה. האסא המפורסם, שהיה נוכח בהצגה, הכריז באינטואיציה נבואה: “הילד הזה עתיד להা�פיל על בולנו!”

להאמין כי הוא קיים. בשביilo זה דבר של מה-יבכץ לנגן בצורה המשלמת ביותר פרקים מון הקשיים ביותר, עם אצבעות קטנות המגייעות בקושי ל-“סאקס-טה”. אך הדבר הבלתי מתקיים ביותר על הדעת הוא לראותו מאלתר במשך שעה שלמה כשהוא נווהה אחרי ההשראה המשפיעה עליו המון רעיונות מופלאים, והוא מאהד אותם בטעם בלתי-רגיל. אני מאמין, כי הילד הזה יגורם לי סחרחות אם א策טך להקשיב לו לעתים קרובות. קשה שלא לצאת-מן-הדעota לrama ניסים מסויימים...”

“יחי המאסטרינו!”. — בדצמבר שנת 1769 יצא ברי-אלצבורג הצעיר למסע באיטליה. “לייבי מלא שביעות-רצון, מושם שאני מתבדר הרבה, מושם שחם, מושם שהרכב שלנו הוא איש עיר נחמד המתקדם בראיצה כל פעם שהדרך מתרה לו זאת...”

תמו שנות הילדות, אך ולפאייר ישמר על החיוון, על הספונטניות הרעינה, על קלות-הדעota הרצופה חייה, על אהבת המשחק וההיתול.

חיבה מסוימת, ילדותית מעט, נודעת לו לחידור דים ומהתלות מסוימות ותמיונות אחת, להומר אבסורי מסויים, לעתים מביך ממש כמו נאים לילזוטיים. “איןני יודע שום דבר חדש — כתוב אל אנארל — פרט לכך שהאדון גאלארט, המשורר مليיפציג, מת, ומazel מות לא כתוב עוד דברי שירה...” לאדוון שנידאנוהופאן ברוכתי הנטעבות ביוון, טראי-לאלאירה, טראלאלאירה.” CISERON לראות ולהעריך דברים הוא משעשע באויה מידת שהוא עוקצני. “...הפרימה-זונה שרה יפה, אך כמעט שאין שומעים אותה... הסאקוונדה-זונה זומה לגראננדיר...” ואילו בקראמונה כתוב: “הפרימה-זונה איננה רעה כלל, אך זקנה שטן...” מרומה כתוב אל אהותו באיטלקית משועשת מאד. “אחותי היקרה, הריני מבטיח לך שאני מלחכה בהטעניות בל תיאמן, ביום שבחם מתקבל דואר, למכתב מזאלצבורג. אטמול היינו בסן לוראנטו, ושמענו את תפילת הערב... לפניהם ימים אוזדים ביקרנו בקאפיטול וראינו הרבה דברים יפים. אם אבקש לתאר את כל מה שראיתי לא יספיק לי הדף זהה...” וכך הלאה, עד לסיום המפורטים שבתרגומו בו את שמו השלישי, תיאופילו (אהוב האל), הנו קורא לעצמו באיטלקית “AMDIO”. “דרישת שלום לכל ידידי ונשקי בשמי את ידיה של אימה, כי אני, טראלאלאירה, ולפאנג בגרמניה ואמדיאו מוצארט באיטליה ב-25 באפריל שנת 1770, והשנה הבאה תהייה 1771.”

ברומה העניק לו האפייר קלאמאנס ה-14 את התואר אביר-מסדר דרבון-זהב. בפולניה נפגש עם “האב” מארטיני, המוסיקאי המפורסם מאד, שקיבל אותו בחביבות רבה. לאחר שעבר בהצלחה מזהירה בחינה בחיבור מוסיקעה כדי להתקבל ל-“פילהרמוני”, יכול היה מוצארט לשבת כשווה ליד מארטיני עצמו באולמות המקודשים של האקדמיה. דפי המבחן, שנשתמרו באקדמיה של בולניה, מכוסים אנטיפונה גregoriana, המעובדת בשבייל מקהלה לארבעה קולות.

אנה-مارיה מוצארט
ציור מן המאה ה-18.

ואלבורו, מוזיאון מוצארט.

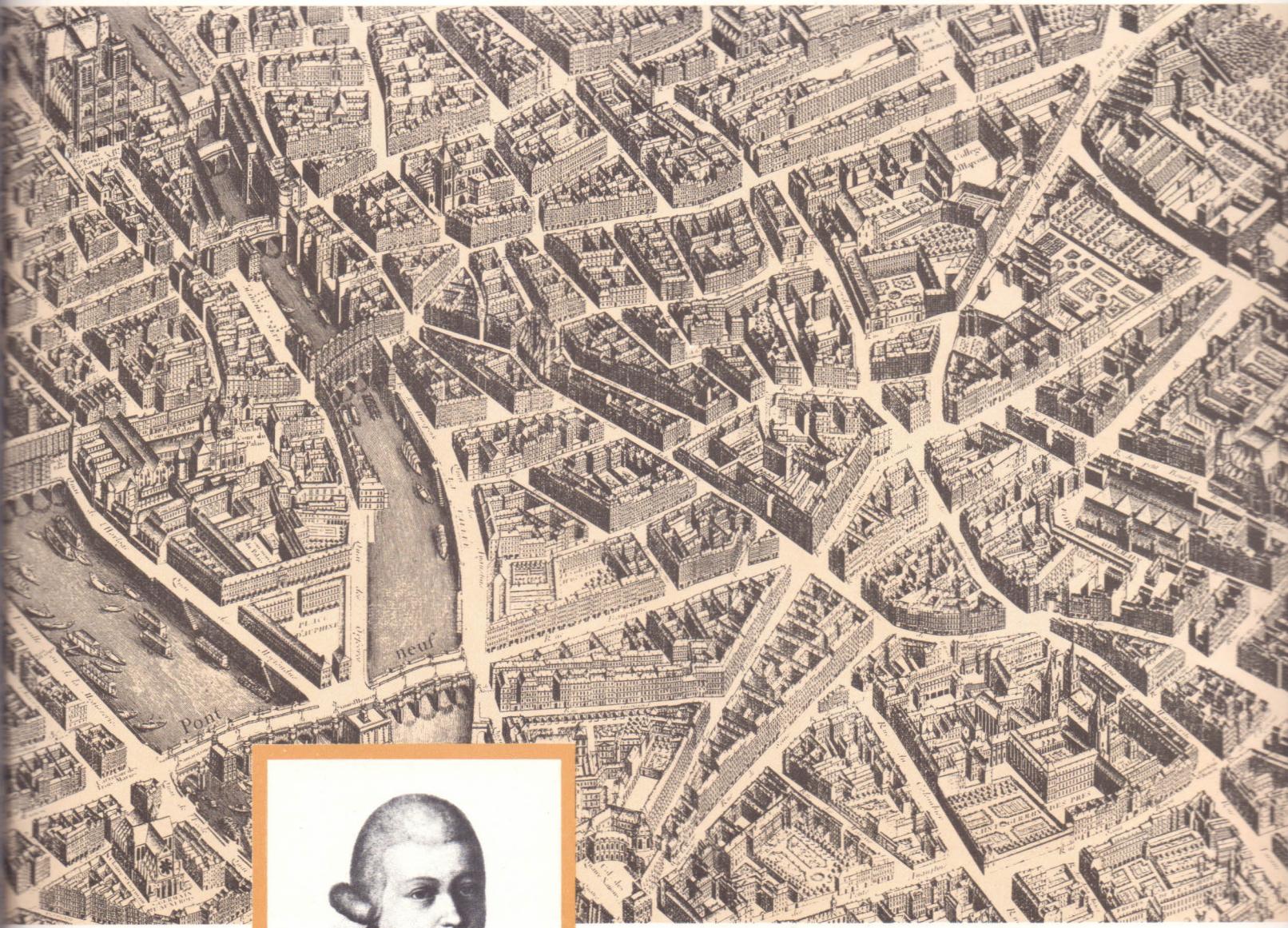
מילאנו, אוסף פרטיו.

מכתב בכתב יד אל אמו ואחותו מאת ו. א. מוצארט, רומא
14 באפריל 1770.

וינה, הספרייה הלאומית האוסטרית.

 auf die Wiedergabe ~~an~~ ^{ausgenommen} und darüber auf mich versch
ied, so kann nichts und nichtslich was sonst. H. Krieger
etc., wie fühl ich in ~~der~~ ^{die} wof' dort der Th. Lüttel schreibt
et fur unsert Gesundheit: an mir wird es mich fühl' den
Fieber, das wir alle möglichst lange fah' und Blutig
grindet, o recht fett, also waren so die zwanzigste May.
nun glücklich gesund, spaziert und fühl': an alle gute
Kundig' und ich bin auch
M. J. Krieger.

Wolfgang Croiser
Gesucht gesucht

דיוקן של וולפганג אמדיאוס מוצרט

וינה, הספריה הלאומית האוסטרית.

שים אביו מוסיקאי בשירותו של הארכיגמון, הרוזן היירונימוס מקולוראדו. מסתבר, שהרוזן לא נתרשם מפירסומו של וולפганג אמדיאוס מוצרט, והתיל על המאסטרו תפקיד ריגל של מנצה במשכורת העזומה של 150 פלוריינס. אף-על-פי-כן חי מוצרט ברוחה. החיים בזאלצבורג עברו עליו בשלווה, לא חשו בידוריהם והיו לו גם ידידים טובים. ביום ראשון נחלה השתעשע בתחרויות-יריה בקשת וחיצים. הוא ביקר בקונצרטים ובכינוסים מוסיקליים, ונתן מספר שיעורים. לואיזה ז'ז'אנינה דה-לודרון, תלמידתו הרוזנות, לימדו בשקייה רבה ביותר מאז קיבלו את המורה הצער מאוד, הרוק כל כך, אך יחד עם זאת אדיב מאד, שנון ואלגנטי, תמיד מקפיד כל כך על הנימוסים וההופעה.

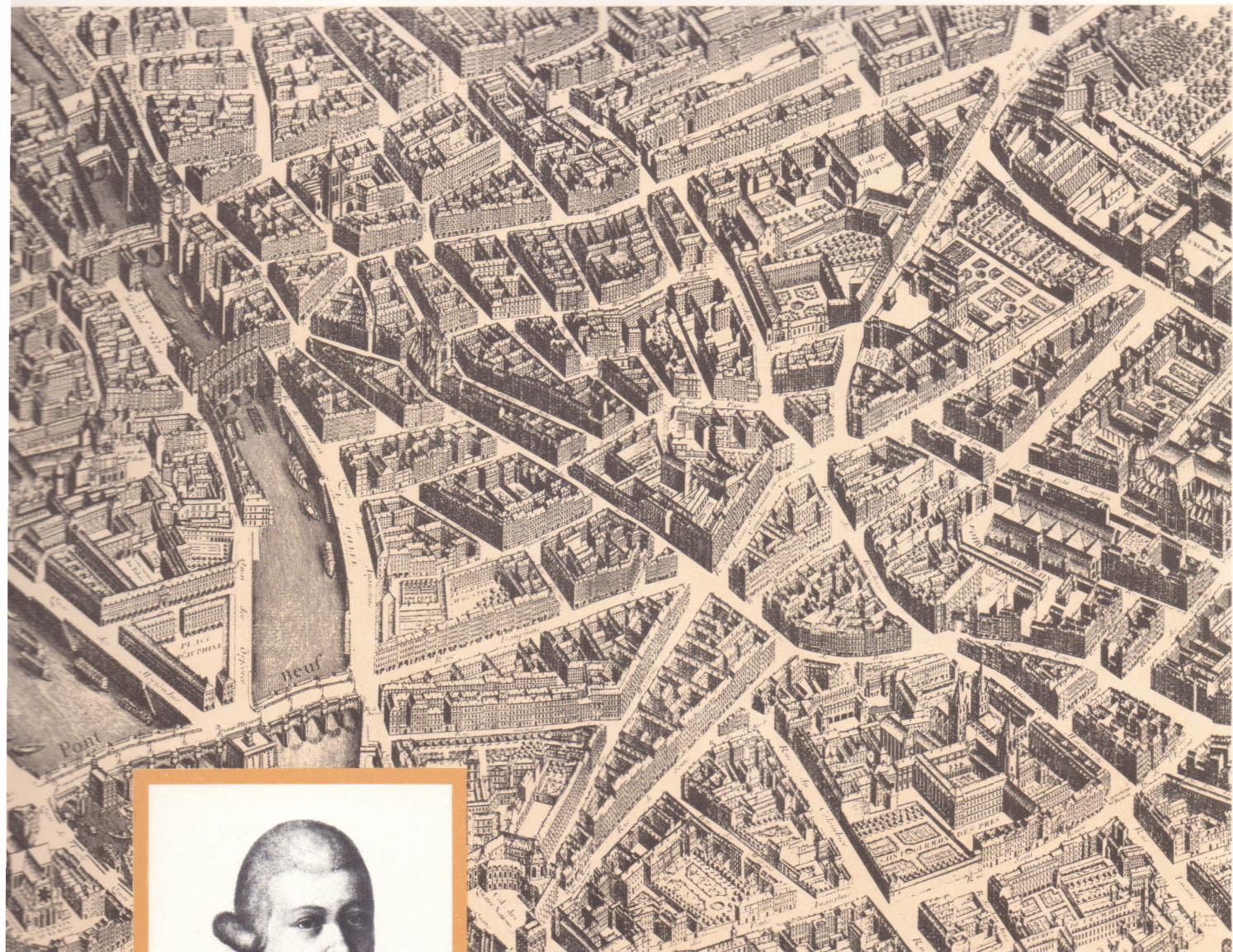
בסטיו של שנות 1772-1773 היה וולפганג, ב��וקו השישי במילאנו, עסוק בכתבת "לוטציו סילא": "בערו של היהום בו קיבל את מכתבי זה, אחיות יקריה, תועג האופרה שלי. שערי לעצמך, אחיות יקריה... מחר אוכל את ארוחת הצהרים בביתו של האדון מאיר, והיודעת את מזוע? נחש! משוט שהזמנתי לשם... האם כבר שמעת מה קרה כאן? ובכן, אספר לך. היום נפרדנו מן הרוזן פירמיינו ומיד הלכנו הביתה. משגענו אל הרחוב שלנו, פתחנו את דלת דירתנו. ובכן, מה, כסבורה את, קרה? נכנסנו פנימה! هي שלום, נשמת אפי!"

אך על ההומר הקליל של וולפганג ירד צילה של "הציג בכורה" שלא זכתה להצלחה דומה בשל האופרות הקודמות שלו. לאחר שנשאר בלי "הזמןות" ובלי כל תקווה שיוזמן לשמש מוסיקאי בחצרו של פארדייננד השני, חזר, בمارس שנת 1773, לזאלצבורג כשהוא שומר לבבו את זיכרה של איטליה מזהירה, שכל ימי חייו הוא עתיד להתגעג עלייה.

"תמים מדוי". — על אף אהבת המסעות, אי-השקט של מיזגו, דבר היותו מוגל לחיים מזהירים ולהצלחות בינלאומיות גדולות, עשה מוצרט נסיוון כו להשתקע ולהיות בנחת בחזרה של זאלצבורג, בה

ולקוי של פריז
שנת 1739

האוסף העירוני של
על שם ברטראלי.

דיוקן של ז'אן-ז'אק מוצארט
וינה, הספרות
וירית.

שימש אביו מוסיקאי בשירותו של הארכיבגמוניו היירוניוס מקולוראדו. מסתבר, שהרזון לא מפירסומו של ולפאנגנג-אמדיוס מוצארט, וההמאסטרו תפקיד רגיל של מנצה במשכורת של 150 פלוריינים. אף-על-פיין חי מוצארט וחיים באצלבורג עבורי עלייו בשלווה, לא בידורים והיו לו גם ידידים טובים. ביום רא להשתעשע בתחרויות-יריה בקשת וחיצים. הוא בקונצרטים ובכינוסים מוסיקליים, ונתן שיעורים. לואיזה ז'וזפינה דה-לודזון, תל הרזונות, למזו בשקיידה הרבה ביותר מאז קי המורה הצעיר מאוד, הדק כל כך, אך יחד ע' אדיב מאד, שננו ואלגנטני, תמיד מקפיד כל הנימוסים וההופעה.

בסתיו של שנת 1772 היה ולפאנגנג, ביקרו השישי במילאנו, עסוק בכתבת "לוצ'יו טילא": "בערבו של היום בו קיבלתי את מכתביו זה, אחות יקריה, תוצג האופרה שלי. שער לעצמך, אחות יקריה... מחר אוכל את ארוחת הצהרים בביתי של האדון מאיר, והיודעת את מדו? נחש! משוט שהוזמנתי לשם... האם כבר שמעת מה קרה כאן? ובכן, אספר לך. היום נפרדנו מן הרוזן פירמיין ומיד הלכנו הביתה. משהגענו אל הרחוב שלנו, פתחנו את דלת דירתנו. ובכן, מה, כסבורה את, קרה? נכנסנו פנימה! היו שלום, נשמת אפי!"

אך על ההומר הקليل של ולפאנגנג ירד צילה של "הציג בכורה" שלא זכתה להצלחה דומה לשלאופורת הקודמות שלו. לאחר שנשאר בלי "הזמןונת" ובלי כל תקווה שיוזמן לשמש מוסיקאי בחצרו של פאראדיינאנד השני, חזר, במאرس שנת 1773, לאצלבורג כשהוא שומר בלבו את זיכריה של איטליה מזהירה, שככל ימי חייו הוא עתיד להתגעגע עליה.

"תמים מדוי". — על אף אהבת המסעות, אי' השקט של מיזוגו, דבר היותו מרגל לחיקם מזהירים ולהצלחות בינלאומיות גדולות, עשה מוצארט נסיון כן להשתקע ולהיות בנחת בחקרה של זאלצבורג, בה

מראה חלקי של פריז
תדפיס משנת 1739

AMILANO, האוסף העירוני של
תדפסים על שם בארטראלי.

אך בלי הצלחה. מוצארט כבר היה באותה שעה במינכן ומשם כתב: «אבא יקר, באשר לעלמה מונדבאקאו, אני מקווה, כי הסיפור לא יתרשע על פני כל זאלצבורג. אני מבקש שתשתיק אותו ככל האפשר. מיד לאחר שאשוב, אחזיר לנערה המסכנה החולה הזאת את בריאותה באמצעות טבעים ביותר ובלי שמצוות, כשבאים...» באוגוסטה הוא נlcd עד מהרה בירושה של אנה-טקללה «הדודנית הנחמדה», שאינה מעילימה את חיבתה לבן-זודה המפורסת. אך הייתה זו מאנחים, שאליה בא עם אמו ב-30 באוקטובר 1777, שממנה הגיעו לאבא ליאופולד הדימום של פרשה סנטימנטלית שהדיאגנה אותו מאד. ולפוגאנג, שכח עד מהרה את בתו של האופה ואת הדודנית המקסימינה, אין יודע להסתיר אפילו מעיני אביו את התפעולות מנערה פלונית, אליזיה ואבאר שמה, «השרה יפה להפליא והיא רק בת חמיש-עשרה...»

ולפוגאנג לא היה קל-זעם (הוא הוכיח זאת, במרוצת הזמן, בנישואיו המאושרים, ואפיו בורגנויים בלהשו), אך לא ידע לעמוד בפני הפיתוי של התה-מודדות, של המשחק האנגלו-סקסי. «אילו היה עלי לשאת את כל הנשים שעממן התלויצתי, כי אז היו לי קרוב למאתיים נשים», כתב באחד הימים לאביו. «מאאס-טרינו», המוקף בהילה מיסתורית של כישרונו, כבש את הלבבות... באשר לאליזיה היה אפילו בדעתו לעיר עמה «סיוור» באיטליה. אימה אנה-מאריה כתבה אל אבא ליאופולד, בשולי מכתבו של הבן: «בעל היקר, אני רואה ברור, כי ולפוגאנג עלול תמיד להתקלח בגליל איזו מכירה חדשה. אומנם היא שרה בעורה שאין דומה לה, אך לא טוב שישכח בגלל זה את האינטרסים שלו עצמו... אני כותבת לך בסוד, לאחר שהוא הלך לאכול, כיון שאינני רוצה, כי יפתח עoti בשעת כתיבה».

הפעם התעורר ליאופולד במרץ. הוא הוכיח, הטיף, הסביר, התכן. ולפוגאנג צריך לחשוב על עתידו, לפולס דרך עצמו. אין זו השעה הקשרה להיסוסים סנטימנטליים של אב. «יש לך פחות-מיד גאוות ואהבה עצמית! אתה פותח את ליבך לפני כל העולם, ובבקשך להיות פשוט וספונטני, אתה מגלה לפועמים סודות מרובים מדי!», מתח האב ביקורת עליו. והוא דוחק בו, בדורים קצריים ורב-משמעות: «צא מיד לפאריס! עשה לך שם בין הגודלים! היה קיסר או לא-כלום!»

במלחמה בין אליזיה ליאופולד, ניצח ליאופולד. ב-11 במרץ 1778 יצאו ולפוגאנג ואימו מאנחים והלכו לפאריס.

לדעתנו אין לגנות את ליאופולד. גינוי מלא על שהוכיח את בנו. לאחר צאתו מזאלצבורג לא התקדם ולפוגאנג הרבה. אומנם היו לו חוות אמנויות מעניינות, אך עסק רק מעט ביצירה ממשית. שום תפקיד, שום «כהונה» באחת החצרות, ואפיו לא הכנסתה גדולה... ב-13 בנובמבר 1777 כתב מאנחים: «אטמול הלכתי לקבל את מתנתנו של הנסיך. הייתה זו, כפי שאתה בודאי מshort, לא כסף אלא שעון של זהב. ביום יש לי כבר, ברשותך, חמישה שעונים. החלטתי לתפור לי שני כיסים לשעונים בכל זוג

מאריה לאשצ'ינסקה, אשתו של לואי ה-14 ומלכת צרפת, מקבלת בחביבות דבה את צור מאת ש. א. ואילו המאה ה-18 פאריס, מוזיאון לובר.

لمוצארט הייתה חולשה מיוחדת כלפי האלגנטיות. לא אחת ראו אותו הווניינים משוטט בעירם כשהוא לבוש «פרاك» ורוד משונה ביותר אשר אהב. «הפרاك הורוד היפה צובט באכזריות את ליבי — כתוב אל הברונית ואלדשטיינן, שלא הייתה לה, כמובן, ברירה אלא لكنות לו אותו — אך נכשתי כלכך על ידי יופיו עד שכחתי לשאול למחירו. עלי קיבל את המעליז הזה כדי שאטפורה לו את הפתוריהם שני חלום עליהם זה זמן רב. ראייתי אותם בשוק. הם עשויים פנינים ומושבצים במרקם אבן צהובה שהרבה אבניים לבנות מקיפות אותה... אוי, מה רוצה אני שהיה לי כל הטוב, כל האמת, כל היפת. אך מודיע אלה שאין להם רוצים לבזבז כסף רב, ואלה שיש להם אינם עושים כן?»

מוצארט לא היה איש חשבונות. בכל מקרה השקיע את עצמו, ביד נדיבת, ביל שירוב, בזינוקים והתפעוליות מופרזים לעתים. האב, כפי שנראה בעלייל, היה מודאג משקיבלו ה«להבות» האלה גוון סנט-מנטלי מסוכן. בזאלצבורג חשקה בו נפשה של בתו של אופה. «זו בעלת העיניים הקטנות — כתוב ליאופולד אל אשתו — שركדה איתנו במלון «סטאללה» ועשתה לו כיווניך...» הנערה המסכנה אףלו יצאה מן המנור כדי להתראות שוב עם ולפוגאנג המסכים.

ԱՆԱ ԱՅԻ ՔԼԻ ԼՐԱ ԽԵՂԵՐԱ ԽՈՅ ԵԼՈՒ
ԱԾ ՍԿԸՆԵՐԱ ՏԱԿՏՈ ԵՎ «ԽԱՆ ԽԵՂԵՐԱ
«ԱԼ-ԱՐԱ»: — ԱՐՆԱ ԿՈՒԾ ԱՐԱ ՏԱԿՏՈ

ՀԱՐԱՀԻ ԾՐԱՇՆ, ՀԱՏԼԻ.

«**א**רו נעלם כהנ' גָּמְלֵעַתְּלִי דִּילְבָּדְלִי
לְעַלְמָדְלִי אֲמָרְלִי. וְנִין תְּנִגְּלֵעַתְּלִי כְּכָלְלִי. כְּכָלְלִי
עַדְלִי מְלִיכְלִי גָּמְלֵעַתְּלִי תְּגָלְלִי כְּכָלְלִי
כְּלִי בְּלִי תְּגָלְלִי נְמָצְעַתְּלִי כְּמָלְאַתְּלִי
תְּגָלְלִי תְּגָלְלִי מְלִיכְלִי. וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי. כְּמָלְאַתְּלִי
מְלִיכְלִי בְּלִי. וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי. וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי.
וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי. וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי. וְזֶה תְּגָלְלִי כְּלִי.

እንዲሁ እና አጽርጋዊ ልማትዎች ተደርጓል...

QUELLELE EGEE CLECL UCLL' CLELL MEGELI AG LEL
ALRDU. NG UCLL UNLCUWELL AELL' CLE LEL
NG NEL! "UACCL QUILL NG UCLL CLCQN NLE GEE
LACQ UCLL TLLC ULLU' CLE UCLL CLE QGN-UNL
UCLL' CLE UCLL UGEEK CLCCL AG NEL! NL EGE CLE!
TLLC' CLE UCLL UCLL UCLL NLE UCLL CLE QGNLCA. CLE
ACIO CLE UCLL CLE QAGQ NLE UCLL UCLL
UCLL UCLL ING MCLL CLE UCLL' LELQUN QGUUL QNOLB
QCLL KLL CQ ACIO CLE UCLL UCLL CLE UCLL NEL
QDLIN GL MCLL. UCLL CLE UCLL UCLL' CLE NEL
ACIO 8ZLT' UCLL UCLL CLE QGNLCA' UCLL QGNIGQL
EDCLL' CQ UCLL UCLL UCLL. CACLU NEL' CLE UCLL
NLO QUILL CLE UCLL UCLL UCLL CLE QGQA LLL QKCLL...
UCLL UCLL' UCLL UCLL UCLL UCLL... CLE UCLL UCLL UCLL
ENLIL CLE UCLL UCLL NEL QGNIGQL: "UCLL UCLL UCLL' GREG
QRAIL UCLL UCLL. CLE UCLL UCLL UCLL UCLL UCLL
QGNLCA UCLL GL QNLO CE CLE UCLL UCLL UCLL UCLL' CLE

ԱՐԵՎԻԱՆ ՇԼԵՄԻ ՔԸ ՀՀԿԸ...

NO NGAL QASIR NIE UDAAQ QIAT' CALL ANGEE
ULNALEE... NL NG LKEE NIEC' CO NC NLR QUEEEL.
ANGEE EL-AEK' CGC MUEELE CALNI NIEC EGRO
QUEEEL ULNALEE. "URGEED QACQD UNGU ATTEED
AET ANGEE' ANGEELEE MEEL UGLQAND CGC

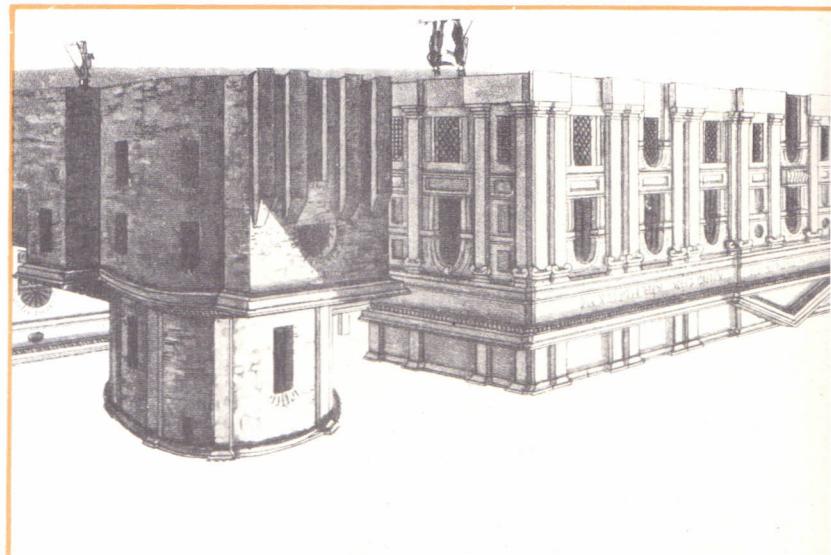
ԱՅՆ ԱԼՅՈՇ ԿԳ ԲԱԿԱՇ ՏԻՎԱՇ ԾԱԿԱ ՄՐԵՎԵՇ ԱՅ-
ՀԵՇ; ԽԱՎԱՇ ԹՎՈՇ; ՃԱՌ ՎԱՋՇ ՆԳ ՄՆԱԼ ՀԵ-
ԼԿ ԹԵՎԵՇ ԹՎԻՆ ԸՒ ՀԵՎԵՎ ԵԶԵ ՄԻԱՆ. ԽԱՎ-
ԱԿ ԸՆԿՐՈՇ ՎԵԱՆ ՀԵՎԱ ԸՆՎԱՆՆԵՇ. ԼԻՇ ԸՆ-
ՎԵՇ; ԽԼ ՄՐԵՎԵՇ ԱՎԾ ԼԱՎ ՎԵԱՆ ՎԱՎԵՇ՝
ՀԵՎԻ ԽԱՎ ՔԼԻՆ; ԱԼԻՇ ԿԳ ԸՆԿՐՈՇ ՀԱՎԵՎՎԵՇ ՎԵԱ-
ՆԵՇ ԲԿ ՄՐԵՎԵՇ. ԱԼԻՇ ԽԼ ՔԼ ՔՐԵՎ ԱԿԱ ԸՆՎԱ-
ՆԵՇ: «ԽԵ ԼԱՎ ԾԼՎ ԱԼԻՇ ՀԱՎԵՎ ՀՐԵՎԵՇ ԱՎ-
ԵՎ ՀԱՎԵՎՎԱՆ ԲԿ ՎԱՅ ԽԱՐԵՆՆԱ ԾԱՆ-ԻԿԱՆ ԱՎ-
ԵՇ ԽՍ ԽԵՎՆ ՎԱԿ ԱԼՎԱ ՄՐԵՎԵՇ ԲԿ ԱՎԵՎ

ՆԵՐ ԱՅԼ-ԱՎԵՐԱԿԻ ԱՅԼԱՄ ԵԿԱԿԵՂԻ ԱՐԵՒ-
ԵՐԱԼԻ ԼԱՅ ԳԵԼ ԱՐ ԱՐԵ ՀՐԵՍ ԱԼԵՐԻ ՀԵԴԱ
ԱՐԵԼՈ ՀԵՎԱԼԵ ԵՐԵ ԱՐՆԵՆՔԻ ՆԼ ԼԵ-
ՏԱ ՖԵՆԻ ԸՆ ԽԱԲԵԼ ԲԵՐԵ ԱՐ ՖԵՆ ԵԼԵ

በዚህ የዚህ ስም እና የዚህ ደንብ በዚህ ደንብ ይሞላል...

CANCC CLAN ALL ARKISSO TUEQAM' CL AGN ARQI KIL
ACCAQSO. NCC NGI CCDL NUS UNKLISKO LAK-UNKLUS

ԱՅՆ ԳՈՒՅ ՇՐՋԵԼ ՀԱՂԱՎԱՌ՝ ԽԼ ԼԸՄ ԻՎԵԼ ՀԱԼ...
Ք ԵԶԵ ԽՈՍՔ ԲԳ ԽՈՒՏԵ ՇԱՅԵ՛ ՇՐՋԱՆՔՐՄ՝
ՀՆԿԱՎՄ... ԽԼ ՇԵՎԵ՛ ԱՎԱԿ ՀՐԺ ԱՄԱ ԵՎԵ
ՀՋԵ ՀԱՅ ԱՅԼՇ՝ ՇԼ ԹՐ ՀԵ ԼՇ ԱՐԱ ՄԱԼԱՎԱՐ
— ԹԵՐԱ ՄԻՆ ՃԵԿ ՇԱԽ ԽԱՌ ԽԵՎ ԽԵ
ՄԱՌ ՀԵ ԿԱՌ ԽԱՌ ՄԵԽ ԽԱՌ — ԵԼԵ ԵԽԱՎ ԱՎԱԿՌ
ՀՋԵԼ ՀԽԵՆՌ՝ ԽԼԵԼ ԽԵՎ ԽԼԱՄ ՀՋԵ ՀՋԵԼ. «ԽԵ
ԵՐԵ ԱԼ Ք ՇԱՑԱՎ ԻՆԵՐԼ. ՆԳԿԱՎՄ՝ ԱՋԱՆՆ
ԵԼԵՎ. ԱՎԵ՛ ԱՆԱՎԵԼ ԱՎԵ՛ ԱԼԵ ԵՎԵՎԵ. ԵԼԵՎ
ԱՊԵՎԵԼ ՎԱՆԳՐԻ ԽԻՌ ԳՎԱՆՆ ԽԼ ՀԱՎ ԽՈԼ
ԽԼ ԱՎԵՆՆ ՀԼԼ ԵԽԱՎԵ ԹՐԵ՛ ՀԱՌ ԲԵԼԼԻ
ԱԼ ՀԱՆԳՐԵԼ Ք ԽՆ ԽԵՎ ԱՎԵՎԱՌ. ՄԻՆ ԼՄ
ԹՐԵ ԱՎԵԽՆԼ ՋԵՎ ՄԻՆՆ ՇԼ ՄԱՆԵՎԵՐԱԼ ՀՐՄ
ԼՎԼ ՀՆ ՇԱՌ՝ ՇԱՌ ՇԱՌ ԽՆ. ՇԱ ՄԻ ՄԱՐ
ՄԵՎԱԼ ԼՇ ՇԱՌ ՇԱՌ ՀՐՄ ԽՆ. ԼՎԼ
ՄԵՎԵՎԵԼ ԵԽԱՎ ԱՎՐ ԼՎԼ Մ. ՄԻՆ ԱՎԼ ԽՎ ՄՆԵ
ԽՈՌ ԱՎԱՌԵԼ ԵԼՎԱՐ ԹԱՐ ԱՎԵՎԵԴ. Ք Ե
ՀՐՋ ԱՎԱՐ՝ ԽՄ ԵԽԱ ՀՎԱՌ ԽՎԱՎԱԼ Ք ԽԵՎ
ԱՎԱՎ ԻՎԵ ՀՋԵԼ ԽՄ ՋՎԼԲԼ. ԱՎԱՎԱԼ ԽՎԱ
ԽԵՎ ԽՎ ԱՎԼԵՎՆԼ ԱՎԼ ԱՎԼ ԼՇ ՆՎ. ԵԼԵՎ՝

LNLCL
ANCAIIS' NIQB MQ WULDAU

WULCA AG G. GRC
NCLL UNCLL CUNCLL

UNLACED
ENGLISH LACEWING LARVAE AL-

ԷՐԻ ԱԼ ԱՆԱՀ Ա-Տ
ՃՆԼԳՐԻ

"GCCR R6 LCNALL AL-

לדבון-לייבו של וולפנגן לוחץ עליו הארכיבגומו,
שהוא טיפוס עקשן: «ובכן, צעירון, מתי יוצאים
לדרך?»

במוחו של «הצעירון» צץ הרעיון לטעון, כי לא
עליה בידיו למצוא מקום בדיליז'אנס, שאם-לא-כך כבר
היה יצא לדרכ. אמנם, זה תירוץ חלש מאד, וקולי
ראדו, החש כי מוצארט מולייכו שלו, מתפרק
התפרצויות שאינה יודעת סייג, ומASHIM אותו, כי הוא
הולדנטל ומשרת רע, המשתמש בכל אמתלה כדי
לא למלא כראוי את תפקידיו. וולפנגן מшиб לו
בנהחת: «אם כן, משמע שהוא רוממותו איינו שבע
רצונו ממני?» — הרי זה כאילו יצק שמו על המדרה.
היארונימוס רועם: «הוא רוצה לאיים עלי, הטיפש
זה? ובכן, הנה הדלת, הנה היא! אינני רוצה עוד
שות עניינים עם נבל כזה!»

מנזר סרמרקו, בו התגוררו בני
משפחת מוצארט בניקוריהם
בAMILANO.

תדפס מן המאה ה-18.
AMILANO, האוסף העירוני של
תדפסים על שם בארטאראלן.

“ביחוד מונע אוטי מה שקרה למוצרט. אם מפטרים כך אדם כזה, למה יכול אני לקוות?”

כל שליאופולד הצעיר על כך, היה הניטוק עם הארכיגמון למעשה, לטובתו של וולפנאגג, שב זכה בחירותו ויכול היה סוף-סוף להקדיש את עצמו אך ורק לקומפוזיציה. חיבור מוסיקה היה יעדו, תשוקתו העזה ביותר. “המוסיקה שבקרבי היא מתנתה האל”. מתוך הכרה זו בערכו כאמן בא חוסר הסבלנות שלו ואיהרצון להידחק ולהתרפס, ואotta “חווצה” כלפי “הגדולים” שהדימה לעתים קרובות את בני-דורו. “הוז מלכוֹתָךְ, הכנסתי את כל התווים הדירושים”, ענה בנהת לקיסר יוֹזָאָף השני, שהיה סבר, כי אוריית מסויימת של “החתיפה מן הרמוני” מכילה יותר מדי “תווים”. אַרְעַלְפִּי שִׁיוֹזָאָף השני מעיריך את כשרונותיו איינו נתן לו מרחה בחצרו, ומוצרט כותב לאביו: “אין לך מלך שאבעוד אותו בחשך כה גדול כמו את הקיסר שלנו, אך לעולם לא יהיה מוכן לבקש מישראל בבקשה נדבה”. ועל כן, נאלץ להשלים עם מתן שיעורים משעממים בפנטור כדי שיוכל לקיים את משפטו.

“תנו עלייך דעתך, גם אני לא איתך”, נשמעה תשובתו הנמהרת של מוצרט. מיד פיטרו הארכיגמון, ובמילים מפורשות ביותר: “לך לך, הסתלק!”. מוצרט ניצל את החזרנות ולמחמת היום שלח מכתב ובי הגיע את התפטרותו. אחריך התחנן ליואופולד המסקן לפניו בנו שיתנצל כדי שלא יפסין את משכוֹתו הגדולה, שכבר הגעה עכשו ל-500 פלורינים... הפעם היה וולפנאגג קשה צורו. הוא חזר פעמיים רבות אל החצר, אך רק כדי לראות את הרוזן ארקו, אישיות רמת-מעלה בפמלייתו של קולוראדו, שידיו ביקש למסור את מכתב ההפטרות שכותב לארכיגמון.

הרוזן החזר לו את המכתב, וולפנאגג חזר שוב אל עבודתו. אך באחד הימים פקעה סבלנותו של ארקו, למראה עמידתו העיקשת של מוצרט, שאין ספק שלא הצטיין מעוזו בדיפלומטיה, במידה כזו את עד שולפנאגג המסקן נאלץ לצאת מיד את החדר כשטביעה נעלו האלגנטית של הרוזן על שלו מכנסיו...

אין לנו יכולים לנحو את קוז'אלוץ על שישרב, כעבור חדש ימים, למלא את מקומו של מוצרט בחצרה של זאלצבורג באומרו:

הת של העיר אוגוסטה
רונן המאה ה-18.
בית מוצרט.

ביחוד מונעו אוטי מה שקרה למות
מפטרים כך אדם כזה, למה יכול אני לומר
כל שליליאופולד הצעיר על כך, היה
הארכיהגמון למעשה, לטובתו של וולפנאנגן,
בחירותו יוכל היה סופיסוף להקדיש אה
ורק לקומפוזיציה. חיבור מוסיקה היה יעד
העה ביתר. «המוסיקה שבקיברי היה מושׁ
מתוך הכרה זו בערכואמין בא חסר הס-
וחה ואחרצונו להיזחך ולהתרפס, ואותה חורה
«הגדולים» שהדימה לעתים קרובות אה

הוז מלכוֹתֶן, הכנסתי את כל התווים
ענה בנהת לקיסר יוֹזָאָף השני, שהיה סבוֹ
מסויימת של «החתיפה מן הרומוּ» מכילה
תווים». אַפְּ-עַל-פִּי שיוֹזָאָף השני מעיריך את
איינו נוֹתֵן לו משרה בחצרו, ומוצרטו כוֹ
הקייסר שלנו, אך לא עולם לא אחיה מוכן לב-
בקש נדבה». ועל כן, נאלץ להשלים עם מ-
משמעותם בפסנתר כדי שיוכל לקיים את נ-

תנוֹת עלייך דעתך, גם אני לא איתך», נשמעה
תשובתו הנמהרת של מוצרט. מיד פיטרו הארכיה-
הגמון, ובמילים מפורשות ביותר: «לך לך, הסתלק!
» מוצרט ניצל את ההזדמנות ולמחזר היום שלח מכתב
ובו הגיע את התפטרותו. אחריך התחנן ליופולד
הנסכן לפני בנו שיתנצל כדי שלא יPsiיך את משוכרטו
הגדולה, שכבר הגיעו עכשו ל-500 פלוריינים... הפעם
היה וולפנאנגן קשה כצורך. הוא חזר פעמיים רכבות אל
החצר, אך רק כדי לראות את הרוזן ארקו, אישיות
רמת-מעלה בפמלייתו של קולוראדו, שידיו ביקש
למסור את מכתב התפטרות שכתב לארכיהגמון.

הרוזן החזר לו את המכתב, וולפנאנגן חזר שב
אל עבודתו. אך באחד הימים פקעה סבלנותו של
ארקו, למראה עמידתו העיקשת של מוצרט, שאין
ספק שלא הצעיר מעודו בדיפלומטיה, במידה זאת
עד וולפנאנגן הנסכן נאלץ לצאת מיד את החדר
כשביבוע נעלם האלגנטית של הרוזן על שלו מכנסיו...
אין לנו יכולים לננות את קוז'אלוּק על שירב,
כעבור חדש ימים, למלא את מקומו של מוצרט
בחברה של זאלצברוג באומרו:

שני מראות של העיר אוגוסטה
(אugsburg)
תדייס מן המאה ה-18.
אוגוסטה, בית מוצרט.

"ENCALCINIO GLICOLE"
"LIX" (CUELL CUELL AG LIGG-
GNULIO) LLEL SU CUELL CUELL
CUEL" NEL CUELL CUELL CUELL
CUELL CUELL CUELL CUELL
"ENCAU NEL MECU CUELL CUELL

NIKLAQ' ELE ALENLA
LALO-LA AL LAMU U-8T
ALENLA
ELLELAL AG LEGENNE-NELONIA

ԱՆՀԱՅ ԸՆՎԵՐՆԻ ԹՎ ԵՎԼԵՎՈՒ ՇԵՐ ԱՎԵՐ ՄԱՅ
“ԱԿԱՐԿԱ Ձ ԱՎԵԼԱ՛՛ ԽԵ ԵՎ ԱՎԵՆԱԼԼ. ՄԵԼ ՇԵՐԵ
ՄԱԴԱՐ ՊՃԱ ԾԵԼԵՎՈՒ ԸՆ ՄԱՐԿՆ ՇԱՐՄ ՄԵՐԱ ԹԳ
ԼՂՆ ՔԵ ԱՎԵՐԿՈ ԳԵԼ;” ՍՊ ԱՎ ԱՎԵԿՈ ԲԳ
“Ք ՔԵ ՀԿ; ԼԱՎԱՐ ԽԵՎ ԱՄԻՐ; ԱՄՈ ԹՂՆ ԽԵՎ
“ԳՐԿՈ ՀԿ ՆԵԼԵ՛Տ ԼԵԼ ՇԱՄ;” ԲԳ ՇԼ ՔԵՄ ԳԼ ԱՄՐՆԼԱ:
ԼԵՐԿ ԹՎ ԵՎՆԵ՛ՎՆԵ ԱՎԲԼԻ՛ ՃՆ ՋՐԱԲԳԻԼ:
ՄԵԼ ՋՐԱԲԳԻԼ ԸՆՎԵՐ ԲԳ ԱՎԱՐԿՈ ԹՎ ԿՎԵԼ. ԾԵՋՆ
ԱՎ ԱՎԵԿՈ ԸՆՎԵՐ ԲԳ ԱՎԵՐԱՄ ԱՎԵՐ ԱՎԵԼ ՀԵՋ-
ԿԱՆ ԽՎԵ ՀԿՆՈ ԱՎԱՄ ՄԱՆՄԵ ԲԳ ԱՎԵՆԿՈ. ՍՊ
ԱՎԵՆԿՈՒ՛ “ԱՎԵՐԱՄ ԱՎԵՐԱՄ ՄԱՆՄԵ ԲԳ ԱՎԵՆԿՈ. ՍՊ

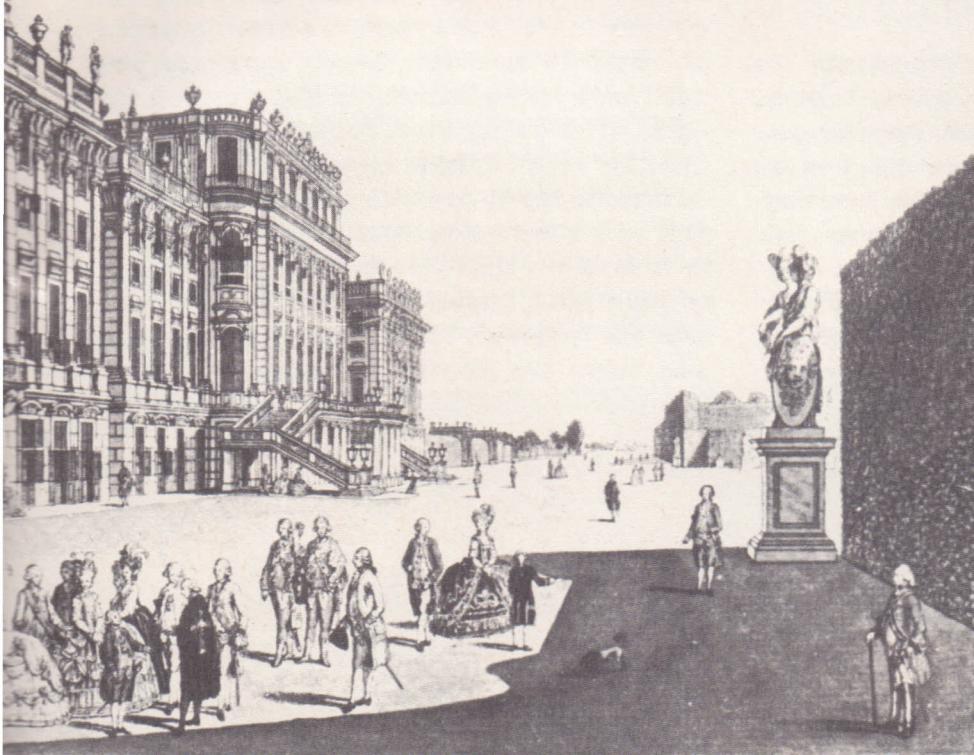
ԷՇԾ ՀՆԵԼ-ԾԵՐ' ԱԿ ԱՇԽԱ ԻՎ ԲԵԼԼ ՇՐԱԿ. ԾՆԱԼ ԼԵԳ-ԼԽԵՐ. ԱՐԵՆԼԱ ՋԵՐՇ' ԵՒ ՋԻՌԱՇՈ
ԱԻՆՔ. ՄԱՅԾ ԱՄՆԱԼԻՎ ՋԵՐԱՆԵ ԽԵԼ ԻՎԱՅ
ԱԿԱ' ԵԶ ԿԱՐՃԻՎ ՀԱՎԱԼ ԼԵԶ, ԻՎՈՎ ԽՎԱԳԴ-
ՀԼԵ ԻՎ ՇՐԵՎ. ԱԹ ՇՄԱԼ ՇԼԵ ՊԵՂ' ԼՐԻ ԱԿԵԼ
ԲԵԼԼ ԵՐԱԿ ՎԱԼ' ՊԵՂ ԽԵԼԼ ՀՐԻՇ ԻՎ ԱԳԻՆ
ԱԿԵ ՑՑԼԻ ՇԱՆ ՀԿԱԿ ԽՎ ՋԻՌԱՆՔՆ ԼԻՇՆ'
ԻՎԱՆ ԵՎ ՀԱ ԱԼԵՎԵՆՔ ԵԼ ՇԱՎ. Ե-Ե ԾՆԻԼՈՅ

CLC GELEL' EDILNI : 'ELNII' ALRNLA ;, GN UGU DA
CAGLA ULGÑNLQ AGL-ALALA-DU' EGB UDIAL ECERI
UGG. UGU IL AGIL GU ALIGGN AL ALAKULU AGI ERCE.
NCE CATEC ELN AIC' KELIGLQ GADIE ALERCI NUL
TAC-TAQLQ MULCI TIOU EI UKEED NLE LELLEL (CL 1).
ACUC GONNLQ : "NUL EKL T'NIGLU, NLE UDIER-LAI
NLE NUL AGRUUCIUS AL Q-ULGÑNCE" ELELCO UEN-Q
GONIGLQ' MEN QEDLI EGELNLQ MUL S8LT' UEN-Q
URCEL QAL QURKCI IWIN ICH EGELALO LE-

ՀՐԱՄԱՆ ԲԳ ԼԵՎԵԼԻ.

«ԱԵՐ Ի...» ԼՐԱՆ ԱՎԵԼԾՈ ԿԱՆՈ ՀՆ Ա՛Ս ՆԵՐ «ՏԵՇ
ՆԵ ԱՐԱՄԵ... ՆԵ ԱՐԵՋԵ... ՆԵ ԱՐԵ... ՆԵՇ ԱՐԵ
ԱՐԱՋԵ ԷՃԵՆԻՄ ՔԵՎԱ ԽԱՐԵՒ: «ՆԵՇ ՔԼԾ Ի...
Ա՛Ս ԱԿԱՆ ԱՐԱՋՄ ԼԱԿՈՇ ՀԱՅԻ ԱՐԱ Ա՛Տ
ԼԱԿԵ», ԲԳ ԱԿԵԼՄ ԱԿԱՋԴԵՒ: ԵՃԵԼ ԳԵԼ ԱԳԱՇ
ԱԿԱՋԼՄ ԲԳ ԲԳ ՃԱՐՈ ԱՐԵԼԸ ԲԳ «ԱԳԼԱԿ-
ԵԼ ԳԵԼ Ա՛Տ ԱՐԵԼ Ի ԵՃԵԼ ԳԵԼ ՔԵՎԱՇ
— ԲԱՆ ԱՐԵՆԼԱ ԱՐԿ ԼԻՇ ՃԻՇ — «ԱՆ ՆԵՇ
ՃԻՇ ԼԵԼ ԼԱ-ԼԻՇ ԵՃԻՇ ԼԱ-ՃԻՇ»: «ԵՇ-ԲԱՇ Ի»

מראה ארמון שיינברון בוינה
תדפס מן המאה ה-18
וינה, הספרייה הלאומית הד'
אוסטריה.

אליה הן שמחותינו האחרונות של ליופולד, שחזר באפריל לזלצבורג. כעבור שנתיים ב-19 במאי, שנת 1787, מת בלי שיתראה עוד עם ולפangan.

במאי שנת 1786, הנחילה הצגת הבכורה של "ニシואイ פיגארו" כבוד אלים למחбраה. בהצגה השנייה נאלץ הקיסר לאסור על ההדרנים, כיון שרצה שהווינאים יספיקו לשוב לבתיהם לפני זרחת השחר. "עלולים לאeschact פני של מוצארט הקטן נוצצים בזורה-הכישרו — כתוב ידידו, הטנוור האירלנדי מיכאל קליי — אי-אפשר לתארו ממש, כפי שאי אפשר לתאר קרן שם".

בערבו של 29 באוקטובר של אותה שנה, שב מוצארט לפראג, להצגת הבכורה של "דונ-ג'וזאני". מהרתו, בשעה שבע בבוקר, סיים את כתיבת האופרטורה של האופרה.

"דונ-ג'וזאני" נחלה נצחון עצום. בשובו לוינה הציע לו הקיסר יווזף את מישרת "מלחין-של-הוד מלכוותו", שנשarra פניה מאז מותו של גולוק.

"המטרה האמיתית". — נראה כי סופ-סוף פקדו האושר. אך לא היה זה אלא פרק-ביניים קצר. המישרת בחצר-המלך אינה אלא להלכה, אין מזמי

ט מעוטר באות המצד
רוכן הזהב"
מן המאה ה-18
טה, בית מוצארט.

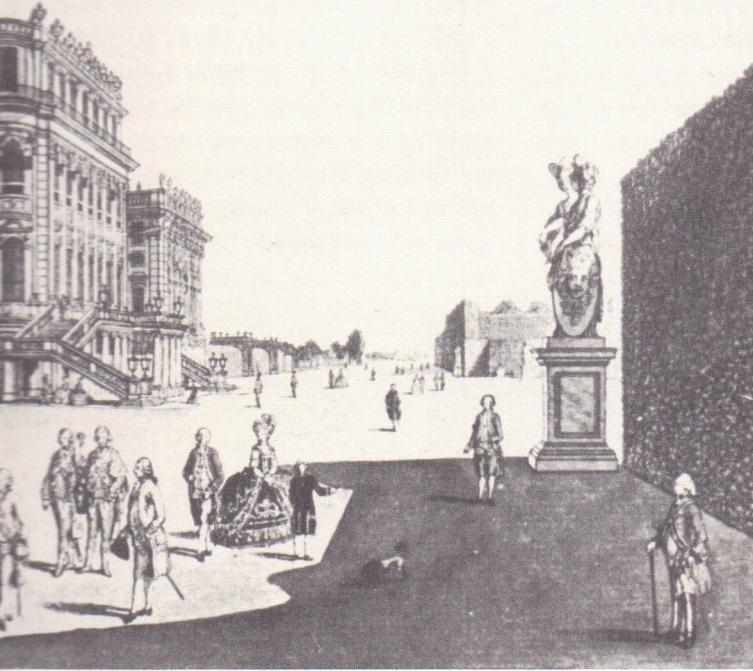
נים אצלם שום מיצור חשוב, אין נתונים לו אמצעים והזמנות לבטא את עצמו. הוא נשא זאת באורח-רווח עד שהיה בידו, באחד הימים הבחים, לדחות בבו את המשכורת, בהחזירו אותה לקיסר, בלויות אינגרת קצירה זו: "זה יותר-mdi' שביל מה שאינו עושה; זה-phoot-mdi' שביל מה שאינו יכול לעשותו." ושוב התחלת הלחמה על הקיום היוס-יומי. השניים האחרונות הטעיבו על פניו חותם של סבל. לצד נצחיה זה, שהיה מאוהב בשמחה ובחויך, בקצב ובהרמוני, אויבה של כל הפרזה, של כל הדגשת יתר, של כל קמצנות, המעמתת את זוהר-יכישרונו הגאוני ואת האקלימים השקופים של האולימפוס המוסיקלי שלו, היה טרוד בעיסוקים מטידים ביותר, במנות הגוזל ממנו את יקרינו-נפשו, ואחריך במלחה שפוגעה בו עצמו ואכללה אותו אט-אט. הילדים שלידה לו קונסטאנצה מתו בזה אחרי זה, בעודם בחיתוליהם, והוא לא יכול להשלים עם האבידות האכזריות. גם קונסטאנצה הייתה חוליה וזקוקה לטיפול מתמיד. כיון שהיה נדייב-לב ומפוזר מאוד, לא הייתה לו כל שליטה על מאונה של המשפחה וSKU בחובות.

בכאב רב אנו קוראים את מכתביו לפוכברג, ידידו, שאליו נאלץ לפני מפעם-לפעם כדי לבקש הלואה. "אתה צודק, ידיד יקר, על שאיןך מכבד אותי בתשובה; חוצפתgi גדולת מדידי...". "אני מבקש

מראה ארמן שינברון בוינה

תדפס מן המאה ה-18

וינה, הספרייה הלאומית האוסטרית.

נים אצלו שום מיצור חשוב, אין נותנים והזדמנויות לבטאת את עצמו. הוא נשא זהה עד שהיה בידו, באחד הימים הבקרים, את המשכורת, בהחזרו אותה לקיסר, בלב קצראה זו: «זה יותר-mdi בשליל מה שאנו פחוות-mdi בשליל מה שאינו יכול לעשות». ומי שניטש על הקיום היומיומי. השנים המלחמה על פניו חותם של סבל.ILD נצח הטביוו על פניו חותם של סבל. ILD מאוהב בשמחה ובחידך, בקצב וברחמנינה כל הפרזה, של כל הדגשת יתר, של המעמתת את זהה-כישרונו הגאוניג ואת השקופים של האולימפוס המוסיקלי שלו בעיסוקים מטרידים ביותר, במנות הגוז יקירינפשו, ואחריך במחלה שפגעה בו אותו אטיאט. הילדים שלידה לו קונסיליה בזה אחרי זה, בעודם בחיתוליהם, והוח להשלים עם האבידות האכזריות. גם הייתה חולה וזוקקה לטיפול מתמיד. כיוון לב ומפוזר מאד, לא הייתה לו כל שליטה של המשפחה וSKU בחובות.

בכabb רב אננו קוראים את מכתבי יידידו, שאליו נאלץ לפניות מפעלים-לפעם הלוואה. «אתה צודק, ידיד יקר, על עוצתי בתשובה; חוצפני גדולה mdi...»

אליהו הן שמחותיו האחרונות של ליאופולד, שחזר באפריל לצלבורה. כעבור שנתיים ב-19 במאי, בשנת 1787, מת בלי שייתראה עוד עם ולפנגאנג.

mozart מעתה באות המסד
של "דרון הזהב"
ציר מן המאה ה-18
אוגוסטה, בית mozart.

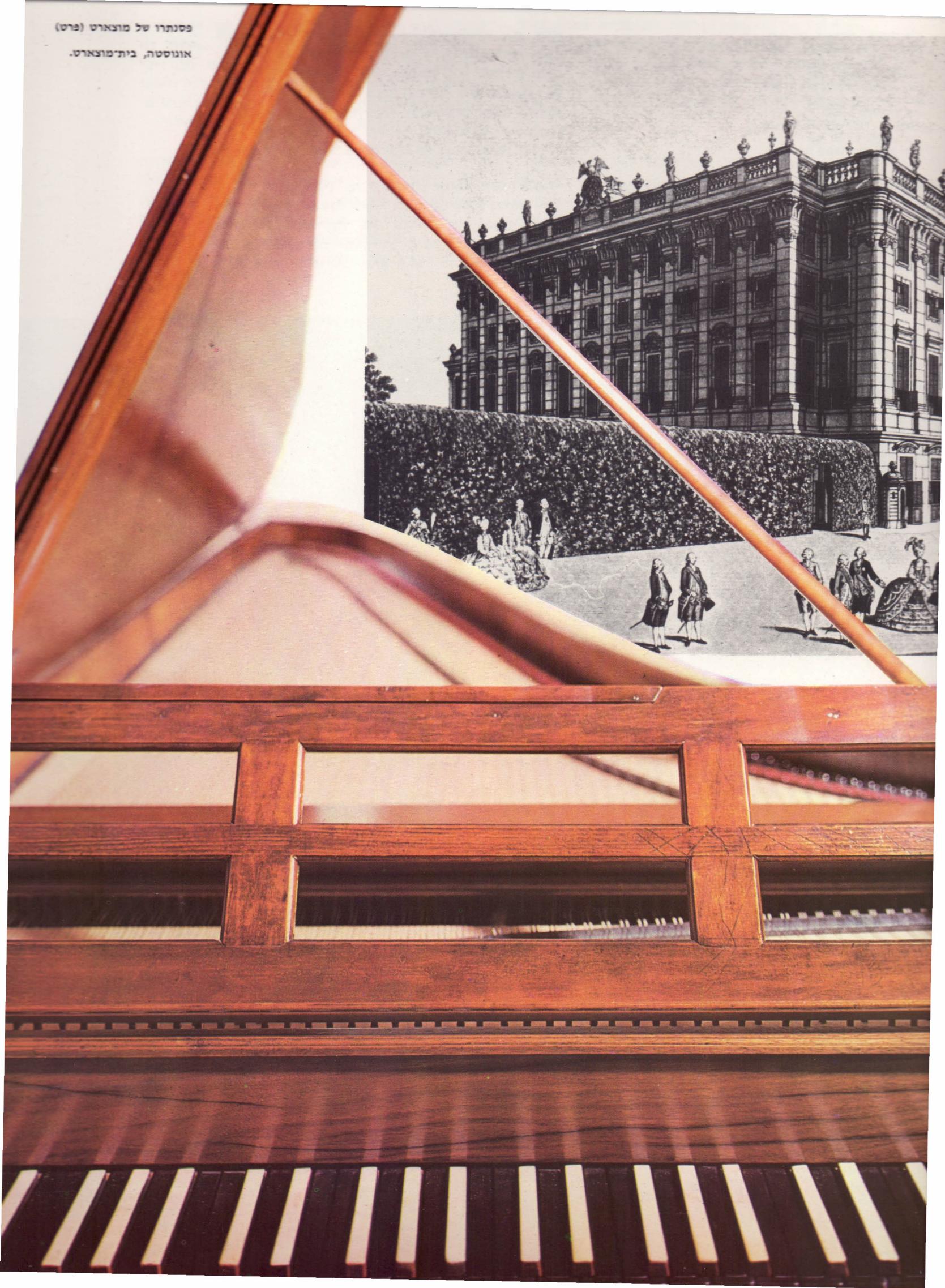
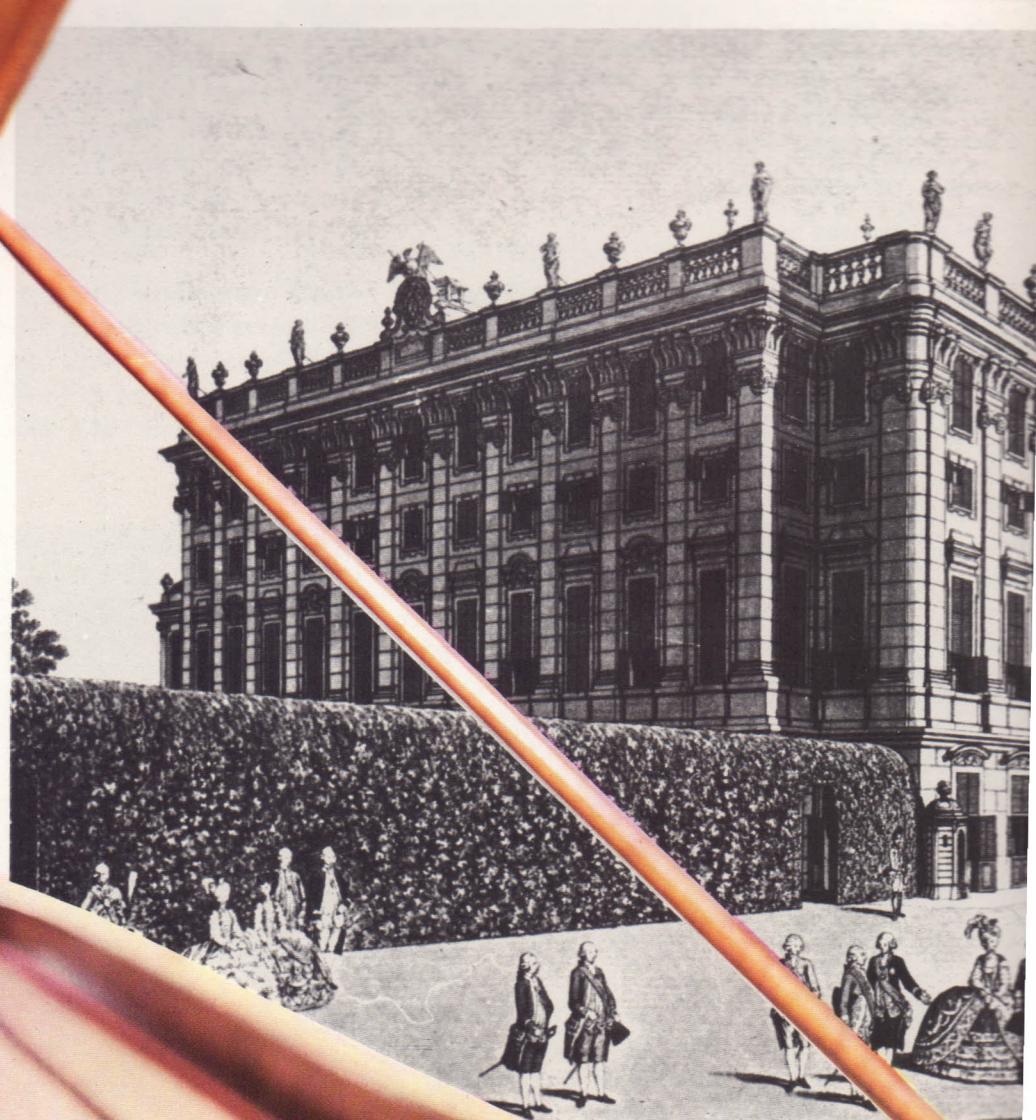
במאי שנת 1786, הנהלה הצגת הבכורה של "נישואי פיניאר" כבוד אלים למחбраה. בהצגה השנייה נאלץ הקיסר לאסור על החדרנים, כיון שרצת שהווינאים יספיקו לשוב לבתיהם לפני זירת החזרה. לעולם לא אשכח את פניו של mozart הקטן נוצצים בזורה-הכישרונו — כתוב ידידו, התenor האירלנדי מיכאל קאלי — אי-אפשר לתארו ממש, כפי שאי אפשר לתאר קרן שם».

בערבו של 29 באוקטובר של אותה שנה, שב mozart לפראג, להצגת הבכורה של "דונ-ג'וֹואני". למחרת, בשעה שבע בלילה, סיים את כתיבת האופרה של האופרה.

"דונ-ג'וֹואני" נחלה נצחון עצום. בשובו לוינה הציג לו הקיסר יוזף את מישרת "מלחין-של-הודי-מלכוטו", שנשarra פניה מאז מותו של גלוק.

"המטרה האמיתית". — נראה כי סוף-סוף פקדיו האושר. אך לא היה זה אלא פרקי-ביניים קצר. המשרה בחצר-המלך אינה אלא להלכה, אין מזמי

פסנתרו של מוצרט (פרט)
אונוסטה, בית-מוצרט.

חייו של מוצרט בחלקים הגורם עבורי עליו בוניה, שהייתה מרכז פתוח לכל גילוי מוסיקלי חדש. החרג האמנותי של העיר הזאת השפיע השפעה מרובה על התהווותו. כאן יכול היה לראות ולשמעו את האופרות של גולק והאסא, להכיר את פ. ג. היידן, ובויניה אף הוציאו האופרות החשובות ביותר שלו.

אותך לעיין במצבים מכל נקודות-הראות. אם אתה יכול, ורואה, להוציאו אוטו מן המזוקה הזאת, עשה זאת, למען שם! "שער לעצמך את מצביך: חולה ועמוס דאגות וטרדות. מצביך החומרי מכבד באמת על החלמתך. תוך חמישה-עשר יום בוודאי אזכה לעזרה, אך ביניים אני סובל ממחלה. האם אין לך לפחות לי בסכום שטו? כל סכום יביא לי עזרה בשעה זו!"

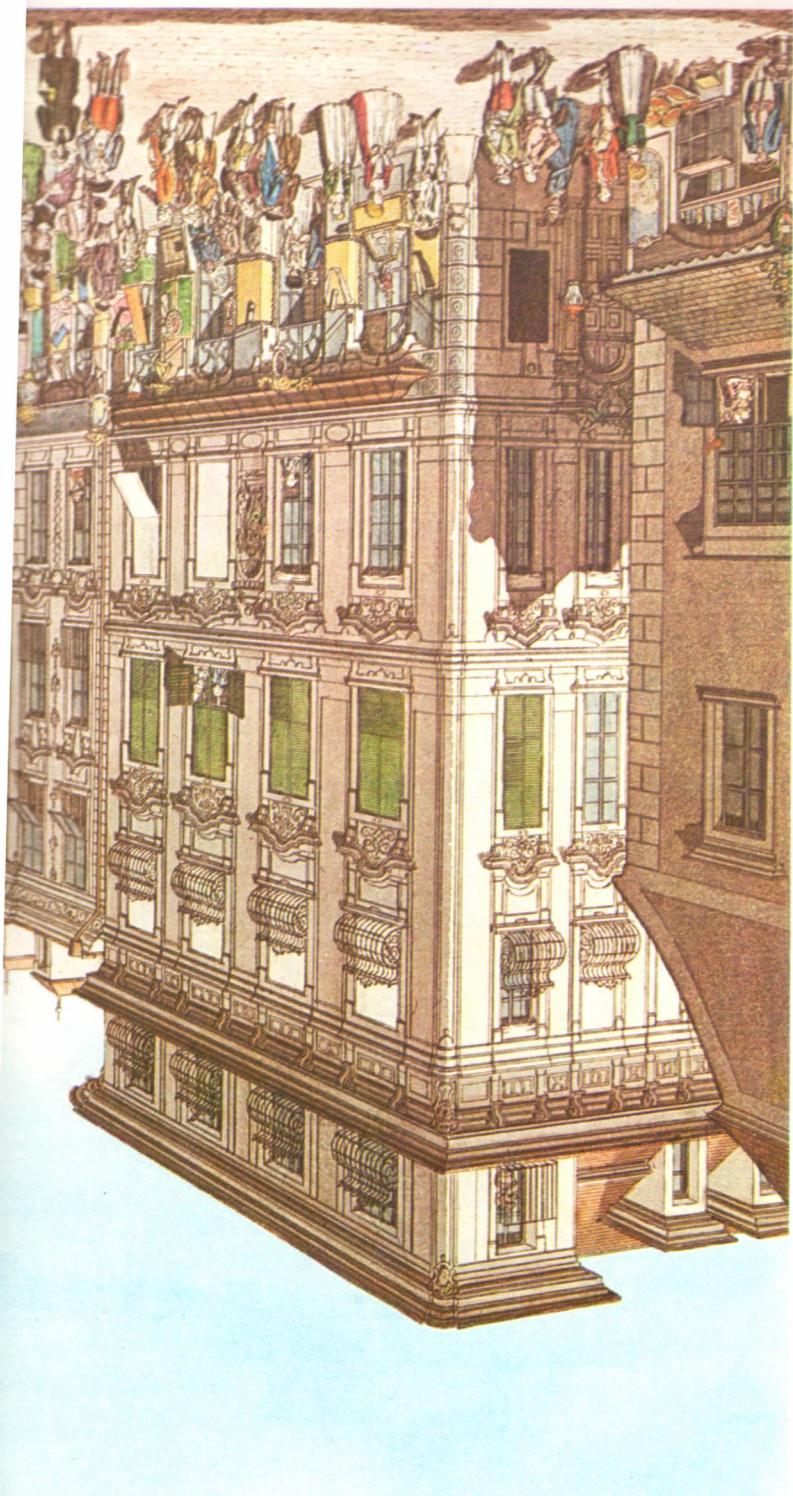
צללית של וולפגאנג אמדיאוס
mozart

וינה, הספרייה הלאומית הד

אוסטריה.

קשה להאמין, כי בין שורה אחת לשנה בקרי-אות נואשות אלה זרמו התווים של רבעיות, של "ריקודים גרמניים", של "קויז פאן טוטא". ככל שאמנותו הבשילה יותר ויוטר כן פחתה הערכת הציבור מיום ליום. אופיינית ההערה של מוסיקאי בנדתו:

САМУЧКОВ СУ ВІДЕЛ "СІВАЧ-БІКНІЛ", ТОГО ВІДНО-
СИЛО ГІДО ВІДЕ СІВІВ' ВІДЕ ВІД' ВІДЕ СІВІР. ТЕДІЛІ
ХУДО ХУ СІВІЛ АЛ ВІДАВІС... ВІДІВІС СІВІ
ХІДІВІС АГІ' НІ ХУДО АІДЕ ДЕД ВІДІВІС СІВІССО
ДАІ' СІВІЛУ' СІВІНДІВІЛА' АІДЕ ГІДЕС САУ АЛ
СІВІ СІВІСІ СІВІ ВІДІЛ ВІДІС СІВІ СІВІ.

ՆԱՐԵԿ ՀՅՈՒ-ԼԻԼԻ.

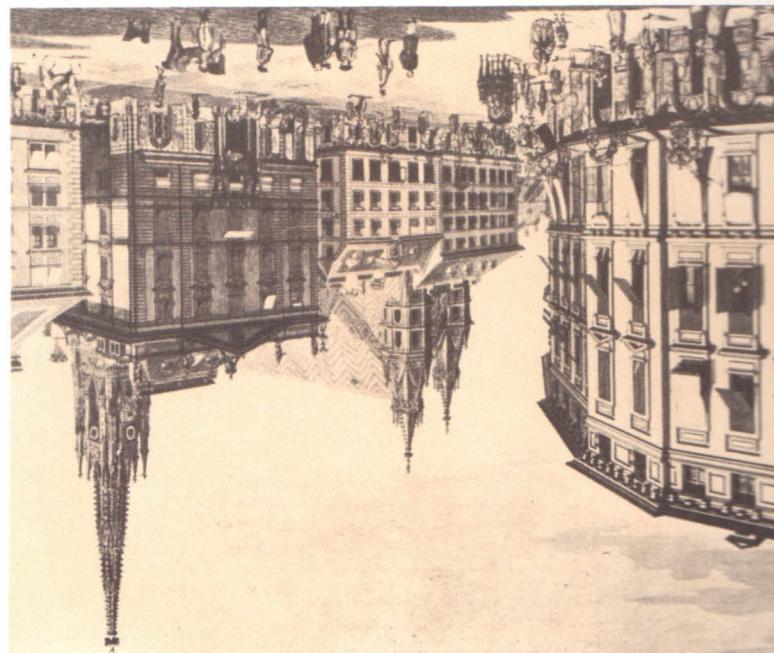
ԱՐԵՎՈՇ ԱԼՆԱՆ ԲԿ ԽԼԿ ԱԼՀ ԱՐԵՎ
«ԲՐԵԼԼԻ» ԸՆԼ ՄԱԼՎ ԿԱ ՆԲԳ ԼԻ ԼԻԾ ԲԿ
Ե ՃԵՎԱ ՆԲԳ ՇԱՄ ՇԼՋԱ ՎԼԵՎ ՃԱՌ ԱՎԱՎՈՇ
ԹԱՂ ԲԿ ԱՐԵՎԱ ԱՐԵՎԱ ԳՎԻ-ԱԼ ՔԼ ԳՎԱՎՎ
«ՔՎԱՎՎ ԲԿ ԱՎԱՎՎ ՎԼԵՎ ՎԱՎՎԱՎՎ ՎԱՎՎ ԵՎՎ

ԱՐԵՆԼԱ՝ ՊԳՆ ՀՀ ԽՄ ՍԼԵԼՇ ԱԾԱԳ “ԱԿԱ ԵՆՈՂԻ”
ԹԱՎԾ ԳԼԵԳՆԼ ԸՆՈ՛ Հ. Խ ԽԸ ՏԼ-ՔԱԼ. ԽԼ ԵՐԵ
ԵՐԱԿԱՆ Ի ԲԳ ԱՐԵԼ ՊԳՆԱՆ ՀԳՕ ԼԵՎԱԼ ԱՐԵԼՈ՛
ԱԼԵՑ ԷԼ ԱՐԵԼ ԲԳ ԱՐԵԼԱՆ ԵԳՕ ՀԱՅԱՆ՛ ԽԵՆ ՍԱԼԱ
ԱԿԱ ՀԿ ԱԿԱ ԽԿՆ ԱՐԵԼ ԲԳ ԵԳԻՌ ԱԼԱՆ ԻՆԳՈՆԻՌ
Ու “ԼԻՋԱԼԻՆՈՌ” ԱՐԵՆԼԱ ԻՆ ԲԳՌ Ի ԱՌ ՍԱՆԱԼ-
ԵՆՈՂԻ՝ ԱԿԱՆ ԱՌԵԼ ԱՐԵԼ-ԵԳԻՌ ԵՎԵԼ ԱՎԵՐ ԽՄ
ԱԿԱՆ ԱՐԵԼ ԻՆԳՈՆԻ ԼԼԵՆ ԽԱՆ ԼԱՄԱՆ ԲԳ ԱԿԱ
ԽՄ ԱԿԱՆ ԱԿԱԾԵԼՆ. ԱՐԵՆԼԱ ՃԵԳ ԽՄ ՍԱԾՆ-
ԽԼ ԲԳՌ ԲԳՌ ՀԱՎԱԿԱՐ ՊԳՆ ՀՀ ԱՎ ՀԵԼ ԱՎ ԲԳԱՆ
ՀԳԵԼ ԿԱԼ ԵՐԵԼ ԽՄ ՍԱՆՆԱՆ ԲԳ ԱՎԵԼ ԱՎԵԼՆ
ԵԽ ՀԱՅԱՆ ԽԲԳ ԱԿԱԾԵԼ ԽՄ ԱՎԵԼ ԱՎԵԼՆ
ԱՎ ՀԱՅԱՆ ԽԲԳ ԱԿԱԾԵԼ ԽՄ ԱՎԵԼ ԱՎԵԼՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՆԻԶԱԼ, Կ.
ԼՐԱ' ԱՊԵԼ, Ա ԱՀՆԱԼ, Ա Ա

ԱԼԵՎԻ ԱԼ ԱԿԱՆԱ Ա-ՑԻ
ԱՀ ԱԼԽԱՎ ԲԳ ԼԵՎ

ԱՅ ԱՇԱԵԼ ԽՈՂ՝ ՄԻՆ ԱՎԵՆԱՀ ՃԱԼԻ ՔԳՆ՝ ՃԳԸ
ԿՐԵԱԿ ԸՆԿԱԿ ՀՀԵ. ԾՆՍ ԱԽԾ՝ ԽԾԵ ՏԱԼՏ ԱԿ
ԳԱԼՄԱՆՆԵ-ՄԱԼԵՆ. ԽԾԵ ՀԱ ԱՎԵՏԾՈ ԱՂՆ. ԱՌԵ
ԱԴԻՎԱՆՆԵՐ ՆՄ ՕԵՑԻ. ՄԻՆ ՊՋՄ ԽԱԼՎՆ՝ ԳԵՆԼԱՆ՝
ՀՂՆ ԱԵՐՄ՝ ԵՀ ԱՅՆԱ. ՄԻՆ ՎԴԱԵԼ ՀՀԾ ՄԱԳԱԼ
ԱՐԱ-ԱՐԱ ՇԱՄ ԽԱԼ ՇԽԱՎԱՇ՝ ՆԼ ՄԻՆ ՀՎՈ

ւահան : "ԱՄԱՆ ԵՆ ՀԱՐԵՆԼՈ ՀԱՆԱԾ ՀԵՇՎԵՒՆ.."

"ԱՐԵՍ ԲԳ ԱՎԱՋՈՒՄ. Խ ԱՅԼ ՊԻՎԱՐԵ-ԱՎԱՋՈՒՄ
ԻՆ ԼԽԱ ԱՎԱՋԱ ՄԱՐԴԼ' Ը ԵԼՅԱ Խ ԱԽ ՀԵԶ ԱՎԱՋ
ԵՎՈՒԹ. ԻՐԱ ԳԻ ԷՃԱԿԻ. ՏՈՒԴԼ ԽԻՄ ԱՅԵ ԼԵԶ
ԼԵՃԱ ԱՎԵԼ ԼԱՐԵ ՀԱՎԱՐ ԻՇԱ ԵՎԻԼԻ. "ԽԵԶ ՀԱ
ԲԻՇ" ԵՎՐԱ Խ ՄԱՐԴԼ ԷՃԱԿԻ ԲԳ ՁԵ ԱՎԵՆԱՆԻ

Braceletum amarum
Ex ijsfrid. ob.
In gold Mozart
Goldene Mozart
Emmoneus f. al.
In Altenburg von Schubert

אוטוגראף של וולפганג אמאָ
דיואס מוצרט
ווינה, הספרייה הלאומית הדִּ
אוסטריה.

וקנו של ו. א. מוצרט
(1783—1782)
דור בלתי מושם מאי גיסו
לאננה.
אלכברק מוצרטיאום.

«יקירה, יפה עשית שבאת — אמר בראותו את
גיסטו סופיה, — אני כבר חש את טעמו של המוות
על לשוני. לו לא את מי יdag לكونסטנטצה שלוי?»
ומשאמരה לו סופיה, כי עליה לcliffe כדי להודיע
לאימה: «כן — ענה לה מוצרט — אך שובי מייד...
לא נותר לי זמן רב». היה זה ב-5 בדצמבר שנת 1791.
כיוון שירד שלג כבד ובית הקברות היה רחוך, איש
לא ליווה את הארון. קונסטנטצה שכבה חולה, עם
חום. רק שני קברים הלכו אחרי המרכבה העולה
מדרגה שלישית. בעבר ימים אחדים כבר שכחו באיזה
בור נתמנה גופתו של וולפangan-אמדיוס מוצרט.

את המות המשמש ובא. «אני משוכנע, כיון שהמות
הוא המטרה האמיתית של חיינו — כתוב עוד ב-4
בأפריל 1787, במכtab לאביו — ומזה חדשים רבים
כבר התרגמתי לידי אמתי זה של האדם במידה
כזאת, עד שהמחשبة עליו נראית לי כמרגעה מאד
ומעודדת. ואני מודה לאלי על שהעניק לי את החסד
לראות את המוות בפתח אל אושרנו האמיתי». הוא
מת נאמן להכרה זו, ולא בקש אלא כי ישמעו באזני
בפעם האחרון מוסיקה משלו מתוך «חיליק הקסמים»
ומה «ראקוויאם».

הידדים המעטים שנתכנסו מסביב למיטתו
אלתרו ביצוע כדי למלא את רצונו. עד רגעו האחרון
היה מדובר במות, בהכרה מלאה, בלי טענות, באותו
חוש-קצב שטיפח כל ימיו בהקפה ובהעה.

Præsentium annis
in auctoritate
old Mozart
new Mozart } in den ersten Fügungen
monius }
Inventus *von Salomon*

אוטוגראף של וולפганג
 דיאוס מוצרט
 וינה, הספרייה הלאומית
 אוסטריה.

דיוקנו של ו. א. מוצרט
 (1783—1788)
 צייר בלתי מושלם מאט גיסו
 ג. לאנגה.
 ואלבורום, מוצרטיאום.

יקירה, יפה עשית שבאת — אמר בראותו
 גיסתו סופיה, — אני כבר חש את טעמו של הנ-
 על לשוני. לו לא את מי יdag לكونסטנטאנצה ש-
 משאמרה לו סופיה, כי עליה לлечת כדי לה-
 לאיימה: "כן — ענה לה מוצרט — אך שובי מי-
 לא נותר לי זמן רב". היה זה ב-5 בדצמבר שנת 1781
 כיוון שירד שלג כבד ובית הקברות היה רחוק,
 לא ליווה את הארון. קונסטנטאנצה שכבה חולה,
 חום. רק שני קברנים הלכו אחרי המרכבת העי-
 ממדרגה שלישית. כעבור ימים אחדים כבר שכחו בו
 בור נתמנה גופתו של וולפangan-אמדיוס מוצרט

את המות המשמש ובה. «אני משוכנע, כיון שהמוות
 הוא המטרה האמיתית של חיינו — כתוב עוד ב-4
 באפריל 1787, בכתב לאביו — ומה חודשים רבים
 כבר התרגלתי לידי אמיית זה של האדם במידה
 כזו, עד שהמחשبة עליו נראה ראית לי כמרגיעה מאוד
 ומעודדת. ואני מודה לאלי על שהעניק לי את החסד
 לראות את המוות למפתח אל אושרנו האמייתי». הוא
 מת נאמן להכרה זו, ולא ביקש אלא כי ישמיעו באזניו
 בפעם האחרון מוסיקה משלו מתוך "חליל הקסמים"
 ומה "ראקוויאם".

הידידים המעתים שנתקנסו מסביב למיטתו
 אילתרו ביצוע כדי למלא את רצונו. עד רגע האחרון
 היה מדובר במות, בהכרה מלאה, בלי טענות, באותו
 חוש-קצב שטיפח כל ימיו בהקפדה ובהעה.

המוסיקה

אנציקלופדיה אלבומית לתולדות המוסיקה

כרך 3 חוברת 35

כל חוברת צמוד תקליט

ד. פאבי — עורך אחראי, — א. רשיינו — ראש המערכת, — א. פרוזאפו — עורך מוסיקלי

מערכת ישראלית: מנשה רבינא, אברהם עומר. עברית — יצחק לבנון

ככיות המהדורה העברית: „מסביב לעולם“ הוצאה לאור בעמ', ת.ד. 23070 — תל-אביב

FRATELLI FABBRI EDITORI MILANO © A.T.W. LTD. TEL-AVIV

תדריך
لتקליטה
XXXV

המבצעים	שם התוצרת	סמל	קטור ומחירות	סימן ומספר
MOZART: MUSICA PER ORCHESTRA E DA CHIESA				
DIVERTIMENTI: K. 138, 136, 137, 131	Camerata Academica Mozarteum di Salisburgo: B. Paumgartner	Philips	30/33	AL 00382
DIVERTIMENTO: K. 287	Orch. Opera Vienna. F. Prohaska	Amadeo	30/33	AVRS 6073
CONCERTO PER FLAUTO, ARPA E ORCH.: K. 299	Fl: K. Zoller; arpa: N. Zabaleta; Filarm. di Berlino: E. Märzendorfer	DGG	30/33	LPM 18853 ** SLPM 138853
CONCERTI PER FLAUTO: K. 313, 314	Fl: S. Gazzelloni; orch. Angelicum: L. Rosada	Angelicum	30/33	LPA 5934
CONCERTI PER CORNO: K. 412, 417, 447, 495	Cr: D. Brain; orch. Filarm. di Londra: H. von Karajan	Columbia	30/33	QCX 10100
CONCERTI: OBOE K. 314, CLARINETTO K. 622	Solisti: orch. Filadelfia: E. Ormandy	CBS	30/33	BRG 72128
* CONCERTI PER VIOLINO: K. 207, 211	Vl e orch. Festival di Bath: Y. Menuhin	HMV	30/33	ALP 2042
CONCERTI PER VIOLINO: K. 216, 218	Vl: Z. Francescatti; orch. Sinf.: B. Walter	CBS	30/33	BRG 72323
CONCERTI PER VIOLINO: K. 219, 216	Vl: A. Grumiaux; orch. Sinf. di Londra: C. Davis	Philips	30/33	AL 02224
SINFONIA CONCERTANTE: K. 297b; PER FIATI E ORCH.; SERENATA: K. 525	Solisti: orch. Filarm. di Londra: H. von Karajan	Columbia	30/33	QCX 10101 LXT 6088 ** SXL 6088
* SINFONIE: COMPLETE	Orch. Filarm. di Londra: E. Leinsdorf	Westminster	12-30/33	XWN 18861/64 18782 - 18756 - 18675 - 18216 - 18186 - 18146 - 18116 - 18527
SINFONIE: K. 385, 425, 504, 543, 550, 551	Orch. Sinf. Columbia: B. Walter	CBS	3-30/33	120507
SINFONIE: K. 385	Orch. Sinf. NBC: A. Toscanini	RCA	30/33	LM 1038
SINFONIE: K. 425, 297; OUVERT. K. 299b	Orch. Sinf. Radio Bavarese: F. Leitner	DGG	30/33	LPM 18579
SINFONIE: K. 504, 543	Orch. Filarm. Londra: O. Klemperer	Columbia	30/33	QCX 10284
SINFONIA: K. 543	Orch. Filarm. di Berlino: W. Furtwängler	DGG	30/33	LPM 18725
SINFONIE: K. 550, 551	Orch. Filarm. di Berlino: K. Böhm	DGG	30/33	LPM 18815
SINFONIE: K. 551, 385	Orch. del Concertgebouw: E. Jochum	Philips	30/33	AL 020283
SCHERZO MUSICALE K. 522; PICCOLA SERENATA K. 525, OUVERT. K. 136	Orch. da Camera di Stoccarda: K. Munchinger	Decca	30/33	LXT 5630 ** SXL 2270
6 DANZE TEDESCHE K. 509; SINF. K. 385, 425	Orch. Sinf. Bamberg: J. Keilbert	Telefunken	30/33	LT 43084
MARCA FUNEBRE MASSONICA K. 477; PICC. SERENATA NOTT. K. 525; OUVERTURES	Orch. Sinf. Columbia: B. Walter	CBS	30/33	BRG 72043
"GRANDE MESSA" K. 427	Soli, coro, orch. Sinf. di Vienna: R. Moralt	Philips	30/33	02033
"MISSA BREVIS" K. 194; MESSA K. 317	Soli, coro, orch. di Salisburgo: B. Paumgartner	Philips	30/33	AL 00375
MESSE: K. 317, 220	Soli, coro, orch. Sinf. di Berlino: K. Forster	Electrola	30/33	E 80595
"REQUIEM" K. 626	Soli, coro, orch. Sinf. di Vienna: K. Böhm	Philips	30/33	GL 03088
"VESPERAE SOLENNES DE CONFESSORE" K. 339, MESSA K. 317 "INCORONAZIONE"	Soli, coro, orch. Pro Musica di Vienna: J. Horenstein	Vox	30/33	PL 10260

המבצעים	התוצרת	סמל	קוטר ומהירות	סימן ומספר
MOZART: MUSICA PER ORCHESTRA E DA CHIESA				
DIVERTIMENTI: K. 138, 136, 137, 131	Camerata Academica Mozarteum di Salisburgo: B. Paumgartner	Philips	30/33	AL 00382
DIVERTIMENTO: K. 287	Orch. Opera Vienna. F. Prohaska	Amadeo	30/33	AVRS 6073
CONCERTO PER FLAUTO, ARPA E ORCH.: K. 299	Fl: K. Zoller; arpa: N. Zabaleta; Filarm. di Berlino: E. Märzendorfer	DGG	30/33	LPM 18853 ** SLPML 138853
CONCERTI PER FLAUTO: K. 313, 314	Fl: S. Gazzelloni; orch. Angelicum: L. Rosada	Angelicum	30/33	LPA 5934
CONCERTI PER CORNO: K. 412, 417, 447, 495	Cr: D. Brain; orch. Filarm. di Lon- dra: H. von Karajan	Columbia	30/33	QCX 10100
CONCERTI: OBOE K. 314, CLARI- NETTO K. 622	Solisti: orch. Filadelfia: E. Ormandy	CBS	30/33	BRG 72128
* CONCERTI PER VIOLINO: K. 207, 211	Vl e orch. Festival di Bath: Y. Menuhin	HMV	30/33	ALP 2042
CONCERTI PER VIOLINO: K. 216, 218	Vl: Z. Francescatti; orch. Sinf.: B. Walter	CBS	30/33	BRG 72323
CONCERTI PER VIOLINO: K. 219, 216	Vl: A. Grumiaux; orch. Sinf. di Londra: C. Davis	Philips	30/33	AL 02224
SINFONIA CONCERTANTE: K. 297b; PER FIATI E ORCH.; SE- RENATA: K. 525	Solisti: orch. Filarm. di Londra: H. von Karajan	Columbia	30/33	QCX 10101 LXT 6088 ** SXL 6088
* SINFONIE: COMPLETE	Orch. Filarm. di Londra: E. Leins- dorf	Westminster	12-30/33	XWN 18861/64 18782 - 18756 - 18675 - 18216 - 18186 - 18146 - 18116 - 18527
SINFONIE: K. 385, 425, 504, 543, 550, 551	Orch. Sinf. Columbia: B. Walter	CBS	3-30/33	120507
SINFONIE: K. 385	Orch. Sinf. NBC: A. Toscanini	RCA	30/33	LM 1038
SINFONIE: K. 425, 297; OU- VERT. K. 299b	Orch. Sinf. Radio Bavarese: F. Leitner	DGG	30/33	LPM 18579
SINFONIE: K. 504, 543	Orch. Filarm. Londra: O. Clemperer	Columbia	30/33	QCX 10284
SINFONIA: K. 543	Orch. Filarm. di Berlino: W. Furt- wängler	DGG	30/33	LPM 18725
SINFONIE: K. 550, 551	Orch. Filarm. di Berlino: K. Böhm	DGG	30/33	LPM 18815
SINFONIE: K. 551, 385	Orch. del Concertgebouw: E. Jochum	Philips	30/33	AL 020283
SCHERZO MUSICALE K. 522; PIC- COLA SERENATA K. 525, DI- VERT. K. 136	Orch. da Camera di Stoccarda: K. Munchinger	Decca	30/33	LXT 5630 ** SXL 2270
6 DANZE TEDESCHE K. 509; SINF. K. 385, 425	Orch. Sinf. Bamberg: J. Keilbert	Telefunken	30/33	LT 43084
MARCA FUNEBRE MASSONICA K. 477; PICC. SERENATA NOTT. K. 525; OUVERTURES	Orch. Sinf. Columbia: B. Walter	CBS	30/33	BRG 72043
"GRANDE MESSA" K. 427	Soli, coro, orch. Sinf. di Vienna: R. Moralt	Philips	30/33	02033
"MISSA BREVIS" K. 194; MESSA K. 317	Soli, coro, orch. di Salisburgo: B. Paumgartner	Philips	30/33	AL 00375
MESSE: K. 317, 220	Soli, coro, orch. Sinf. di Berlino: K. Forster	Electrola	30/33	E 80595
"REQUIEM" K. 626	Soli, coro, orch. Sinf. di Vienna: K. Böhm	Philips	30/33	GL 03088
"VESPERAE SOLENNES DE CON- FESSORE" K. 339, MESSA K. 317 "INCORONAZIONE"	Soli, coro, orch. Pro Musica di Vien- na: J. Horenstein	Vox	30/33	PL 10260